woorden

1. Aanbevelen
2. Afbeelden
3. Alinea
4. Bevinding
5. Collectie/collectief
6. Debat/debatteren
7. Discussie/discussiëren
8. Experiment
9. Kwaliteit
10. Limiet

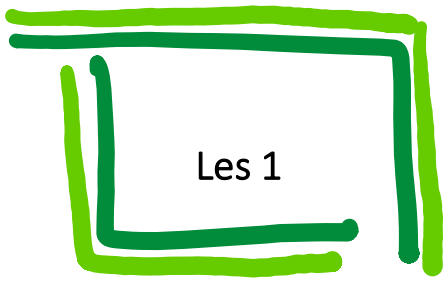

Synoniemen zijn woorden met bijna dezelfde betekenis. Waarom bijna? Kijk maar eens naar deze reeks:
Politieman – flik
Hoewel beide woorden synoniemen zijn, is het tweede woord veel negatiever bedoeld.
Prachtig – mooi
Het eerste woord is veel positiever.

Woordfamilie en woordsoort kunnen we samen in één kader verduidelijken. Vaak hoort er bij een zelfstandig naamwoord ook een werkwoord of bijvoeglijk naamwoord. Dat zie je terug in de kolom met woorden van deze les. Het zijn eigenlijk woorden die samen horen, dezelfde stam hebben.
Hieronder een lijst met alle woordsoorten en een voorbeeld.
Als: een voegwoord
Verdorie: een tussenwerpsel
Op: een voorzetsel
Het : een lidwoord
Zeven: een telwoord
Mooie : een bijvoeglijk naamwoord
Tafel: een zelfstandig naamwoord
Maar : een bijwoord
Niets: een voornaamwoord
Werken: een werkwoord

woord	voorbeeldzin	Synoniem of betekenis	Woordfamilie
Aanbevelen (w.w.)	1. De juf raadde ons aan om zeker een woordenboek te gebruiken tijdens het examen. 2. 'Proficiat, je hebt de job omdat je werd aangeraden door de burgemeester.'	1. Aanraden 2. aanprijzen	De aanbeveling (z.n.) - het advies
Afbeelden (w.w.)	Tijdens de carnavalsstoet werd de minister afgebeeld als Bugs Bunny.	Portretteren / voorstellen	De afbeelding (z.n.) - foto of tekening
De alinea (z.n.)	De laatste alinea van een tekst is meestal het slot.	Stukje tekst dat begint en eindigt met een nieuwe regel.	

	Hierin wordt de tekst kort samengevat.		
De bevinding (z.n.)	1. De bevinding van de scheidrechter was dat de bal buiten spel was. Het doelpunt werd afgekeurd. 2. De bevindingen van het onderzoek over studiemethodes werden gepubliceerd in National Geographic.	1. Conclusie 2. De uitkomst na een onderzoek	(zich) bevinden (w.w.) - Ergens zijn
De collectie (z.n.)	Onze buurman verzamelt postzegels, hij heeft ondertussen al een unieke collectie.	Een verzameling	Collecteren (w.w.) - Inzamelen Het collectief (z.n.) - Groep mensen die samenwerken (bijvoorbeeld acteurs in een theatergezelschap)
Het debat (z.n.)	De president en zijn tegenkandidaat voerden het debat online omwille van de Corona maatregelen.	(Openbare) discussie	Debatteren (w.w.) - Discussiëren
Het experiment (z.n.)	Overal ter wereld voeren wetenschappers experimenten uit om het beste vaccin te ontwikkelen.	Onderzoek, proef, probeersel	Experimenteren (w.w.) - Onderzoekingen doen Experimenteel (b.n.) - Al proef
Kwalitatief (b.n.)	Deze auto is heel wat duurder maar kwalitatief wel een stuk beter. Alle stoelen zijn bijvoorbeeld gemaakt van hoogwaardig leder.	Hoe goed of waardevol iets is.	De kwaliteit (z.n.) - Klasse of niveau Kwalificeren (w.w.) - Noemen: wij kwalificeren deze leerkracht tot beste leerkracht van Vlaanderen. - Zorgen dat je er geschikt voor bent: De kandidaat heeft zich gekwalificeerd voor de volgende ronde.
De limiet (z.n.)	De limiet voor deze beker bedraagt 2 liter. Als je meer vloeistof toevoegt zal het overlopen.	Grens	Limiteren (w.w.) - Begrenzen of beperken.

Oefening 1

Doorloop de woorden samen met je leerkracht of klasgenoten aan de hand van de 4 uitjes:

- Uitleggen
- Uitbeelden
- Uitspreken
- Uitbreiden

Gebruik onderstaande afbeeldingen en zinnen als hulpmiddel.

	De onderzoeker doet een **experiment**
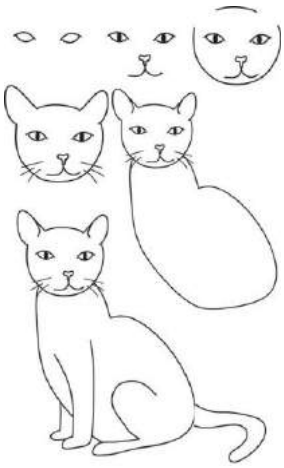	Ik vind het leuk om een kat **af te beelden (afbeelden)**
	Op deze weg is de **limiet** 50 km/u

De mensen **gingen** in **debat/discussie** met elkaar (in gesprek).

De jurk was van goede **kwaliteit.**

- Actief
- Alert
- Ambitieus
- Behulpzaam
- Bescheiden
- Betrouwbaar
- Creatief
- Denker
- Doener
- Doorzetter
- Eerlijk
- Grappig
- Nieuwsgierig
- Slim
- Opgeruimd
- Positief
- Serieus
- Sociaal
- Trouw
- Vastberaden
- Zorgzaam

Wat zijn jouw **kwaliteiten** (goede kanten)?

Teksten zijn vaak opgedeeld in alinea's. Een alinea bestaat meestal uit meerdere zinnen die inhoudelijk bij elkaar horen. Je kunt een alinea dus zien als een deelonderwerp van de tekst, of zelf een deel-deelonderwerp! Vaak staat de belangrijkste informatie, of waar de alinea over gaat, in de eerst of de laatste zin van de alinea. Een alinea heeft dus ook vaak een eigen conclusie. Alinea's worden meestal van elkaar afgescheiden door een witregel, maar soms worden er ook tussenkopjes gebruikt om duidelijk aan te geven waar een alinea over gaat. Het kan ook dat het eerste woord van de nieuwe alinea inspringt (een stukje naar rechts begint, zoals hier). Dit maakt het duidelijker waar één alinea eindigt en de ander begint.	De tekst is opgedeeld in **alinea's**.
	Er stond een grote **collectie** boeken in de kamer (verzameling).

Oefening 2

Opdracht met definities. Welk woord hoort bij welke omschrijving?

1. Aanbevelen	a. een stukje tekst
2. Collectie	b. een plaatje laten zien
3. Afbeelden	c. iets waar je achter bent gekomen, uitkomst
4. Alinea	d. zeggen dat iets goed is, aanraden
5. Bevinding	e. een verzameling

1d 2e 3b 4a 5c

Oefening 3

Opdracht met definities. Welk woord hoort bij welke omschrijving?

1. Debat	a. hoe goed/slecht iets is.
2. Discussie	b. grens
3. Experiment	c. strijd met woorden
4. Kwaliteit	d. strijd met woorden
5. Limiet	e. proef, probeersel

1c/d 2c/d 3e 4a 5b

Oefening 4

Vul het woord met de ontbrekende letters aan zodat de zin klopt. Typ in de tabel het hele woord.

1. De scholieren ging d.b.tteren over snoep op school. debatteren
2. Wat is de li..et van mijn credit card? limiet
3. De leerlingen deden een ex….ment om te zien bij hoeveel graden water kookt. experiment
4. Ik vind dat je nog een ali… moet toevoegen om deze brief af te maken. alinea
5. Ik kan niet kiezen tussen pizza of spaghetti. Wat kun je me aan…..en? aanraden
6. Clarissa had veel onderzoek gedaan en zette haar be…dingen in een werkstuk. Bevindingen

Oefening 5

Opdracht met synoniemen. Kies welke van de drie opties ongeveer hetzelfde betekent als het andere woord.

1. Collectie	verbetering /verandering/ verzameling
2. Afbeelden	laten zien / weglaten/ontsnappen
3. Debat	discussie / douchen / wassen
4. Debatteren	zingen / schreeuwen / discussiëren
5. Experiment	oefening / examen / proef
6. Bevinding	uitgang / uitkomst / uitproberen
7. Alinea	een stukje tekst / titel / artikel
8. Limiet	lied / grens / fruit

Oefening 6

Opdracht met zinnen. Welk woord uit de lijst past in de zin?

1. Ik kan je _____ om bij die man een fiets te kopen. (aanbevelen)
2. In de politiek gaan mensen altijd veel _____ (debatteren)
3. Wat is jouw mooiste eigenschap, jouw _____ (kwaliteit)?
4. Het antwoord staat in de laatste _____ (alinea)
5. Schrijf al jouw _____ in je schrift. (bevindingen)

Maak op een ander moment de oefeningen af of herlees de woorden nog eens rustig thuis. Het is belangrijk dat je de nieuwe woorden regelmatig herhaalt.

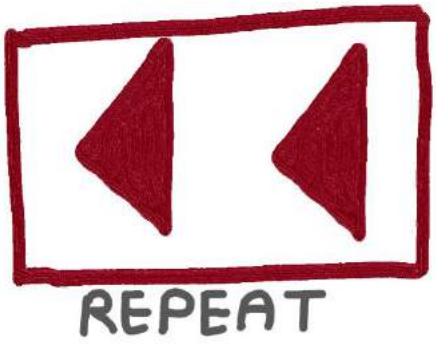

Woorden

1. Onderzoek/onderzoeken/ onderzoeker
2. Ontdekken/ontdekking/ ontdekker
3. Reactie/reageren
4. Relatie
5. Resultaat/resulteren
6. Serie
7. Techniek/technisch/technologie
8. Uitvinden/uitvinding
9. Veroordelen
10. Verzamelen/verzameling

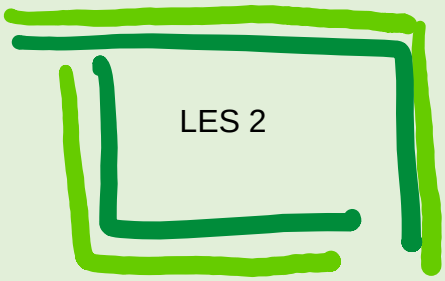

Even herhalen

Bekijk het volgende filmpje vooraleer je de woordenlijst overloopt.

https://www.youtube.com/watch?v=BV_BLuJyfPA

woord	voorbeeldzin	Synoniem of betekenis	Woordfamilie
Onderzoeken w.w.	Dokter, kan jij deze patiënt even onderzoeken?	- nauwkeurig nazien - moeite doen om te begrijpen hoe iets werkt.	Het onderzoek z.n. - de analyse De onderzoeker z.n. - detective, wetenschapper
De ontdekking z.n.	Tijdens zijn onderzoek ontdekte de speurder dat de kok de moordenaar was.	- Het vinden van iets nieuws	Ontdekken - te weten komen De ontdekker - pionier of uitvinder
Reageren w.w.	Lies is boos op haar beste vriendin en reageert niet op haar excuses.	1. Antwoorden of iets of iemand.	De reactie z.n. - respons - chemisch proces

		2. Een chemische reactie. 3. Op iets ingaan.	
De relatie z.n.	We hebben een goede relatie met onze nieuwe buren, elke dag maken we kort een praatje.	- De verhouding tussen mensen.	Relativeren w.w. - iets nuchter bekijken, in perspectief plaatsen: Waarom maken jullie ruzie om zo een kleinigheid? Probeer de zaken wat te relativeren. Relatief b.n./ b.w. - vergelen met iets anders: Deze straat is relatief rustig.
Resulteren w.w.	Zijn onbeleefde opmerking resulteerde in een nota van de leerkracht.	- Als gevolg hebben	Het resultaat z.n. - de uitkomst
De serie z.n.	Netflix heeft net bevestigd dat er een tweede seizoen komt van hun populairste serie.	- Een aaneensluitende reeks.	
De techniek z.n.	- Vandaag volgen alle personeelsleden van de winkelketen een cursus verkooptechniek. - De techniek van die violist is verbluffend, hij speelt prachtig.	- De kennis die nodig is om bijvoorbeeld machines te ontwerpen, te laten werken en te herstellen. - De manier waarop je te werk gaat als je iets doet.	Technisch b.n. / b.w. - als iets met techniek te maken heeft. De technologie z.n. - toegepaste wetenschap
Uitvinden w.w.	- Josephine Cochrane had zo een hekel aan afwassen dat ze in 1866 de vaatwasmachine uitvond. - Heb je al kunnen uitvinden om hoe laat je trein vertrekt?	- Iets nieuws bedenken of maken. - Iets te weten komen.	De uitvinding z.n. - inventie
Veroordelen w.w.	- De rechter veroordeelde de gewetenloze schurk tot een lange gevangenisstraf. - Op school wordt roken voor de schoolpoort sterk afgekeurd.	- Iemand schuldig bevinden. - Afkeuren	De veroordeling z.n. - de straf of het vonnis
Verzamelen w.w.	- Jan E. uit Temse verzamelt wenskaarten, hij heeft ondertussen 24 000 exemplaren en het oudste kaartje dateert van 1896. - We gaan morgen naar Technopolis. We verzamelen om 8u30 aan de schoolpoort.	- sparen - samenkomen	De verzameling z.n. - de collectie

Oefening 1

Doorloop de woorden samen met je leerkracht of klasgenoten aan de hand van de 4 uitjes:

- Uitleggen
- Uitbeelden
- Uitspreken
- Uitbreiden

Gebruik onderstaande afbeeldingen en zinnen als hulpmiddel.

De dokter moest **onderzoek** doen om **uit te vinden** welke ziekte Jason had.

De detective deed een belangrijke **ontdekking (ontdekken)**

Heleen kreeg ineens een goed idee en schreef al haar ideeën op. Het **resultaat** was een prachtig verhaal.

Charity **verzamelt** oude munten, zij heeft al een grote **verzameling.**

De rechter **veroordeelde** hem tot 2 jaar celstraf. (veroordelen)

Reageer door een duimpje omhoog of omlaag te steken **(reactie, reageren)**

De leraar deed twee stoffen bij elkaar; er ontstond een heftige **reactie.**

Heb jij alle boeken van de Kronieken van Narnia **serie** gelezen?

Oefening 2

Opdracht met definities. Match het woord uit de linker kolom aan de juiste definitie van dat woord uit de rechter kolom. Vul de juiste letter in in de middelste kolom.

1. Onderzoeken
2. Serie
3. Veroordelen
4. Relatie
5. Ontdekken

a. Uitzoeken hoe iets werkt of wat er aan de hand is.
b. Een rij, meer dezelfde dingen achter elkaar
c. Erachter komen hoe het zit.
d. Twee dingen of mensen die met elkaar te maken hebben
e. Niet goed vinden of zelfs een straf opleggen

1a 2b 3e 4d 5c

Oefening 3

Opdracht met definities. Match het woord uit de linker kolom aan de juiste definitie van dat woord uit de rechter kolom. Vul de juiste letter in de middelste kolom in.

1. Resultaat
2. Reactie
3. Uitvinden
4. Verzamelen
5. Techniek

a. Sparen/bewaren
b. Uitkomst/gevolg
c. Erachter komen hoe het zit.
d. Hoe iets precies werkt
e. Het gevolg van een actie

1b 2e 3c 4a 5d

Oefening 4

Opdracht met synoniemen. Match het woord uit de linker kolom aan het woord dat ongeveer hetzelfde betekent uit de rechter kolom. Vul de juiste letter in achter het woord. Kies uit de woorden hiernaast.

1. Serie
2. Uitvinden
3. Veroordelen
4. Reactie
5. Onderzoeken

a. Uitzoeken
b. Reeks
c. Gevolg
d. Ontdekken
e. Afkeuren/straffen

1b 2d 3e 4c 5a

Oefening 5

Opdracht met zinnen. Vul het woord met de ontbrekende letters aan zodat er een woord uitkomt dat past in de zin. Vul het hele woord in.

1. Als je een klok open maakt, zie je hoe de t…niek van die klok werkt. techniek
2. Als je planten genoeg water geeft is het …ultaat dat zij goed groeien. resultaat
3. Heb jij een goede …latie met je ouders? relatie
4. Is er een rela… tussen stress en slecht slapen? relatie
5. Ik had erg goed geleerd voor de toets. Het res…aat is dan ook dat ik alle vragen goed had! resultaat
6. Jay is niet zo techni…, hij snapt niet hoe computers werken. technisch
7. Messi scoorde 3 goals achter elkaar, wat een fantastische s..ie! serie
8. Mijn oma v.rz..elt theekopjes met bloemetjes erop. verzamelt
9. Wanneer je mensen ver…deelt, dan keur je ze af. veroordeelt
10. Wat vind jij van de nieuwe s…. op Netflix? serie

Oefening 6

Opdracht met definities. Vul het woord met de ontbrekende letters aan zodat er een woord uitkomt dat ongeveer hetzelfde betekent als de gegeven definitie. Type het hele woord in het vlak.

1.	Het verband tussen personen of dingen	re.at.e	relatie
2.	Antwoord geven óf in een andere stof omzetten	r.age.en	reageren
3.	Het gevolg van iets	resul….	resultaat
4.	Uitzoeken hoe iets werk	…..zoeken	onderzoeken
5.	Hoe iets in elkaar zit, vaak met apparaten	t….iek	techniek

Oefening 7

Opdracht met zinnen. Kies welke van de twee opties in de zin past.

1. Heb je al *veroordeeld* / *uitgevonden* hoe deze nieuwe app werkt?
2. Door *uitgevonden* / *technische* problemen lag de fabriek stil.
3. Door zuurstof bij ijzer te doen ontstond er een chemische *verzameling* / *reactie*.
4. Ik vind Younes' *reactie* / *relatie* op mijn opmerking erg overdreven, ik bedoelde er niets vervelends mee!
5. Het is belangrijk dat de dokter een medisch *onderzoek* / *veroordeling* doet.

Oefening 8

Opdracht met zinnen. Kies uit de twee zinnen welke zin klopt.

1. A. Hij heeft nog niet gereageerd op mijn mailtje.
   B. Hij heeft nog niet ontdekt op mijn mailtje.
2. A. Is er een relatie tussen veel geld hebben en gelukkig zijn?
   B. Is er een techniek tussen veel geld hebben en gelukkig zijn?
3. A. Hij heeft een mooi onderzoek sneakers.
   B. Hij heeft een mooie verzameling sneakers.
4. A. De rechter kan Sara onderzoeken tot een gevangenisstraf.
   B. De rechter kan Sara veroordelen tot een gevangenisstraf

Oefening 9

Opdracht met zinnen. Maak zelf een zin met de twee woorden die worden gegeven. Vervoeg de woorden als dat nodig is.

1. Maak zelf een zin met de woorden *serie*
2. Maak zelf een zin met de woorden *reageren*
3. Maak zelf een zin met de woorden *onderzoeker*.
4. Maak zelf een zin met de woorden *ontdekken*
5. Maak zelf een zin met de woorden *verzamelen*

Oefening 10

Bekijk onderstaand filmpje.

Karrewiet: onderzoek CERN | Het Archief voor Onderwijs

- **Wat wordt er getoond?**

  De reportage toont het wetenschappelijk onderzoekscentrum CERN.

- **Welke woorden uit de woordenlijst worden gebruikt?**

  Het onderzoek, onderzoeken

- **Wat heeft het internet te maken met dit filmpje?**

  Dankzij dit onderzoek kon het internet gemaakt worden.

Oefening 11

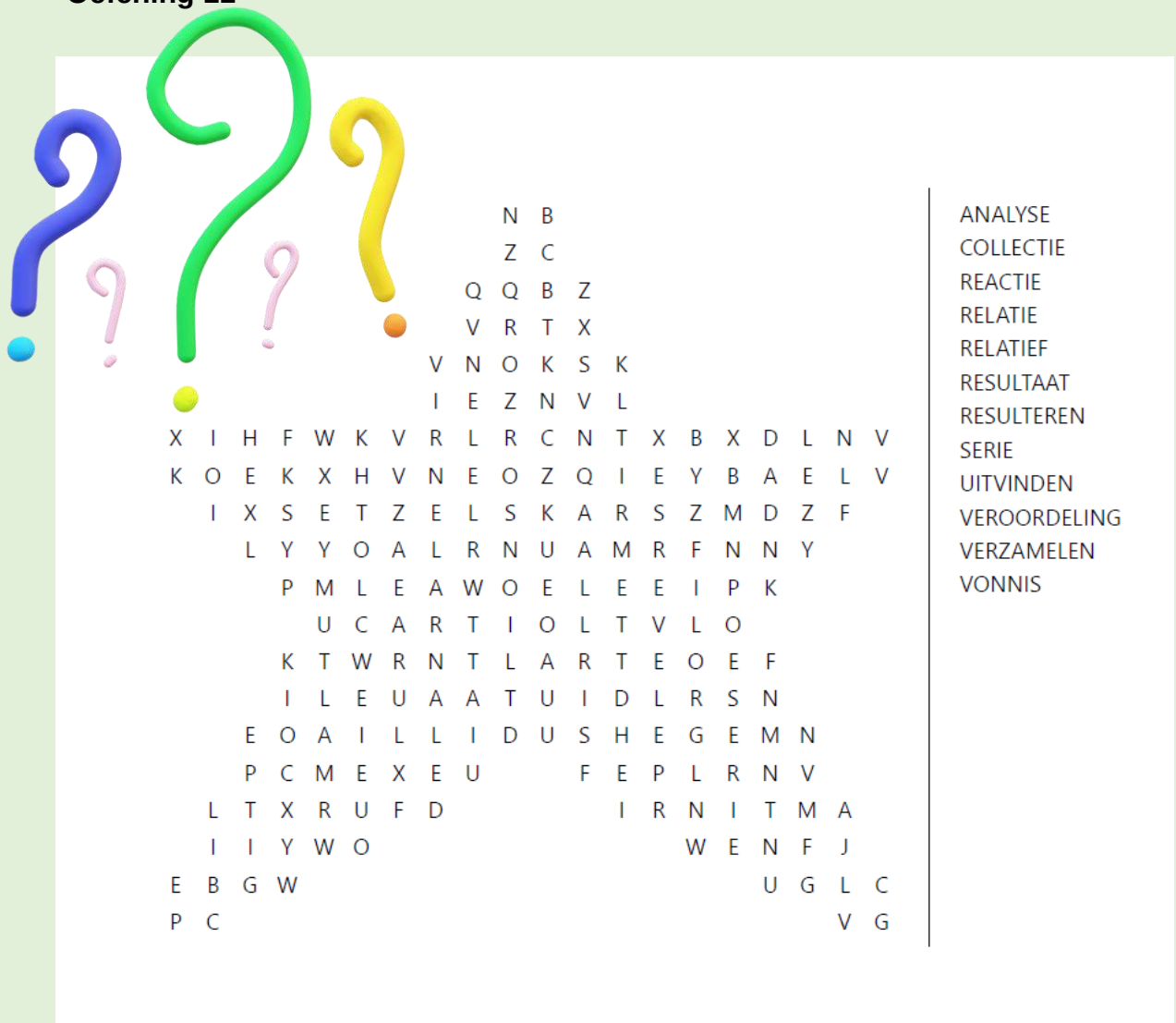

Maak op een ander moment de oefeningen af of herlees de woorden nog eens rustig thuis. Het is belangrijk dat je de nieuwe woorden regelmatig herhaalt.

Woorden

1. Aanbieden/aanbod
2. Opmerken/opmerking
3. Opstellen
4. Periode/periodiek
5. Proces
6. Scheiden/scheiding
7. Uitzondering
8. Verkennen
9. Berekenen/berekening
10. Halveren/halvering

LES 3

Even herhalen

Weet je nog welke woorden vorige les aan bod kwamen?

Gebruik de tips uit dit filmpje om de woorden van de vorige lessen te herhalen.

woord	voorbeeldzin	Synoniem of betekenis	Woordfamilie
Aanbieden w.w.	Kan ik je een glaasje water aanbieden terwijl je wacht?	- Laten weten dat iemand iets kan krijgen.	Het aanbod z.n. - Het voorstel De aanbieding z.n. - Iets dat goedkoper is dan normaal.
De opmerking z.n.	Onze buurman maakte weer een opmerking over het weer, regen of zon, hij is nooit tevreden.	- Zeggen wat je denkt over iets, commentaar geven.	Opmerken w.w. - zien - een opmerking maken
Opstellen w.w.	- Voor het schrijfexamen Nederlands moeten de leerlingen een brief naar hun idool opstellen. - In de nieuwe keuken werden alle machines opgesteld. - De coach moest de spits van het B-team opstellen omwille van een blessure.	- schrijven - plaatsen - sport: laten spelen	De opstelling z.n. - houding, plaatsing Het opstel - Een tekst over een bepaald onderwerp.
Periodiek b.n./ b.w.	Door wetenschappers worden periodiek studies uitgevoerd.	- Als iets zich periodiek voordoet, dan wil dat zeggen dat het zich op regelmatige tijdstippen herhaalt.	Het periodiek z.n. - tijdschrift De periodiek z.n. - automatische loonsverhoging De periode z.n. - bepaalde hoeveelheid tijd
Het proces	Vroeger werd brood met de hand gekneed en gebakken. Nu hebben we dat proces gemechaniseerd. - Na de staatsgreep werden mensen zonder proces gevangengenomen.	- De periode waarin iets zich ontwikkelt. - een rechtszaak	Procederen w.w. - een rechtszaak voeren De procedure z.n. -de methode - het proces
Scheiden w.w.	- We hebben maandenlang samen de wereld afgereisd maar hier scheiden onze wegen. - Mijn werkgever gaat scheiden van zijn vrouw omdat hij verliefd geworden is op zijn secretaresse.	- iets verbreken, zich van elkaar verwijderen - een huwelijk beëindigen	De scheiding w.w. - grens - haarlijn - het uiteengaan
De uitzondering z.n.	De rechter gaf de hardleerse chauffeur deze keer een gevangenisstraf. Hij zei: “Iedereen moet zich aan de verkeersregels houden, u bent daarop geen uitzondering.”	- als iets niet geldt, terwijl het normaal gezien wél geldt.	Uitzonderlijk b.n./ b.w. - zeldzaam, iets dat niet vaak voorkomt
Verkennen w.w.	- We hebben diepduikende onderzeeërs nodig, nieuwe technologieën om de oceaan te verkennen.	- onderzoeken	De verkenning z.n. - het eerste onderzoek

	- De politie verkent de omgeving vooraleer ze het huis van de verdachte binnenvallen.	- rondkijken om te zien hoe het is	
De berekening z.n.	- Onze boekhouder heeft alle kosten berekend en dit project is jammer genoeg niet winstgevend.	- het uitrekenen van iets	Berekenen w.w. - becijferen Berekenbaar z.n. / b.n - rationaal - voorspelbaar.
Halveren w.w.	-De Vlaamse regering heeft ten doel gesteld om het aantal verkeersslachtoffers tegen 2027 te halveren.	- in tweeën delen	Halvering b.n.. / b.w. - forse vermindering De helft z.n.

Oefening 1

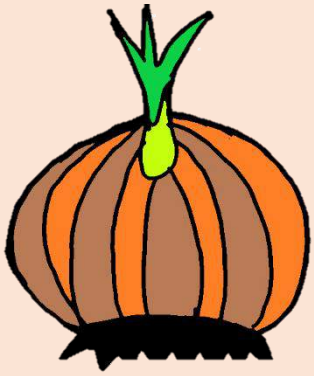

Doorloop de woorden samen met je leerkracht of klasgenoten aan de hand van de 4 uitjes:

- Uitleggen
- Uitbeelden
- Uitspreken
- Uitbreiden

Gebruik onderstaande afbeeldingen en zinnen als hulpmiddel.

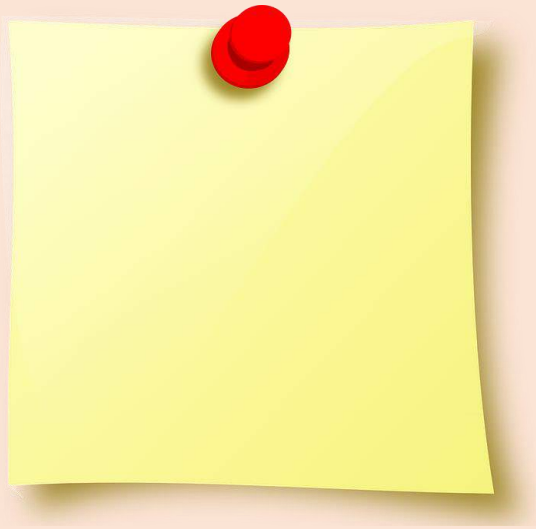

Nordin schreef de **opmerking** op een geeltje.

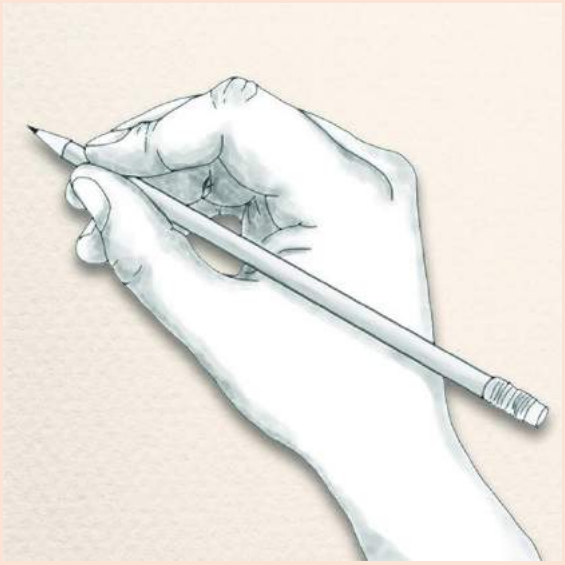

Emma dacht lang na voor ze haar brief ging **opstellen**

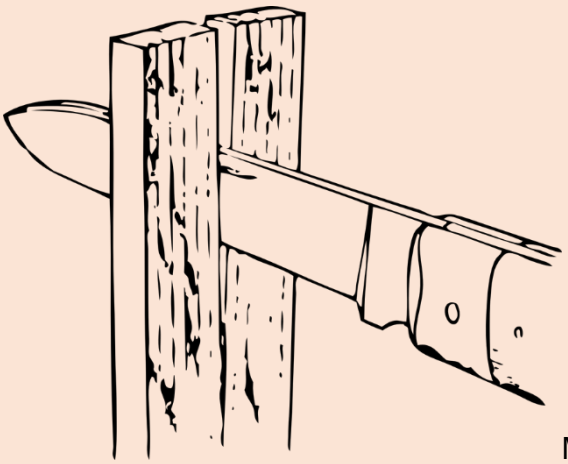

Met dat mes kon ik het hout **scheiden**.

Met een landkaart in de hand, ging Jonas het bos **verkennen.**

 De **berekening** die Zakaria maakte klopte precies.

 Misschien kun je die sinaasappel eerst **halveren?**

 De groene appel is de **uitzondering**; verder ligger er alleen maar rode appels.

 Kan ik u een kop koffie **aanbieden**?

Oefening 2

Opdracht met definities. Match het woord uit de linker kolom aan de juiste definitie van dat woord uit de rechter kolom. Vul de juiste letter in in de middelste kolom.

1. Halveren
2. Scheiden
3. Proces
4. Aanbieden
5. Verkennen

a. Als iets langzaam verandert, niet in één keer.
b. Geven of voorstellen
c. In tweeën delen
d. Uit elkaar halen
e. Onderzoeken,

1c 2d 3a 4b 5e

Oefening 3

Opdracht met definities. Match het woord uit de linker kolom aan de juiste definitie van dat woord uit de rechter kolom. Vul de juiste letter in de middelste kolom in.

1. Opstellen
2. Uitzonderen
3. Berekenen
4. Opmerken
5. Periode

a. Zeggen wat je opvalt
b. Een stukje tijd, bijvoorbeeld een periode op school
c. Schrijven, noteren
d. Iets of iemand apart zetten
e. Met cijfers /becijferen

1c 2d 3e 4a 5b

Oefening 4

Opdracht met synoniemen. Vul het woord met de ontbrekende letters aan zodat er een woord uitkomt dat ongeveer hetzelfde betekent als de omschrijving. Type in de tabel het hele woord.

1.	In twee stukken delen	h..ve..n	halveren
2.	Neerzetten/opschrijven	o.st..len	opstellen
3.	Langzame ontwikkeling	.ro.es	proces
4.	Uit elkaar halen	sch…en	scheiden
5.	Een stukje tijd	per….	Periode

Oefening 5

Opdracht met synoniemen. Kies welke van de drie opties ongeveer hetzelfde betekent als het andere woord.

1. Geven — opstellen / alinea / aanbieden
2. Zeggen — halveren / opmerken / scheiden
3. Anders dan de rest — halvering / berekening / uitzondering
4. Onderzoeken — verkennen / opmerken / opstellen
5. Becijfering — berekening / proces / uitzondering

Oefening 6

Opdracht met tegenstellingen. Match het woord uit de linker kolom aan het woord dat ongeveer het tegenovergestelde betekent uit de rechter kolom. Type de juiste letter in de middelste kolom.

1. Aanbieden
2. Opmerken
3. Proces
4. Scheiden
5. Periodiek

a. Zwijgen, niet noemen
b. Bij elkaar houden
c. Snelle verandering
d. Afpakken
e. Altijd

1d 2a 3c 4b 5e

Oefening 7

Tussentijdse puzzel. Download de onderstaande woordpuzzel hiernaast. Print de puzzel en maak de opdracht. Als je de puzzel hebt ingevuld, maak je een foto van het resultaat en upload je deze foto weer hiernaast. Lever vervolgens de puzzel in via de inleverknop onderaan.

N	E	N	N	E	K	R	E	V	S
G	E	F	Z	G	E	N	Z	S	C
N	Q	P	G	A	D	E	W	I	H
I	L	S	T	A	O	L	H	Q	E
K	X	P	Q	N	I	L	F	T	I
R	S	C	Q	B	R	E	O	X	D
E	I	Q	T	O	E	T	F	K	I
M	V	U	H	D	P	S	A	W	N
P	O	Q	Y	Y	L	P	J	V	G
O	E	L	E	P	R	O	C	E	S

AANBOD
OPMERKING
OPSTELLEN
PERIODE
PROCES
SCHEIDING
VERKENNEN

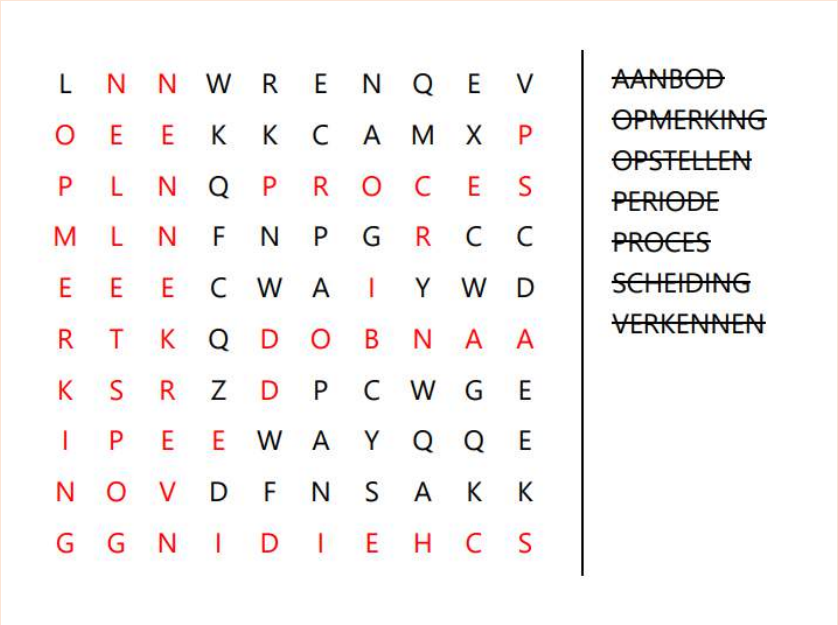

Oefening 8

Is er leven op Mars?

Bekijk het filmpje aandachtig. Maak er nadien een opstel over waarin je de volgende woorden gebruikt: verkennen, halveren, berekenen en het proces. Je mag deze woorden aanpassen: dat wil zeggen dat je werkwoorden mag vervoegen of dat je woorden uit de woordfamilie mag gebruiken.

Maak een foto van je opstel en upload deze hiernaast.

https://schooltv.nl/video/is-er-leven-op-mars-missies-naar-mars/#q=verkennen

Oefening 9

Lees het artikel “Coronatijden doen scheiden”. Markeer alle woorden van deze les (ook de vervoegingen, woordfamilies én samenstellingen). Hoe vaak heb je je markeerstift gebruikt? 25 keren

Noteer alle woorden en hoe vaak ze voorkwamen.

Scheiden /

Echtscheidingen ////////

Helft //

Periode ///

Echtscheidingsaktes ///

Scheidingen ////

Echtscheidingsprocedures /

Vechtscheidingen /

Procedures //

Oefening 10

Dit is een stapelopdracht.

Periodiek **b.n./ b.w.**	Door wetenschappers worden periodiek studies uitgevoerd.	- Als iets zich periodiek voordoet, dan wil dat zeggen dat het zich op regelmatige tijdstippen herhaalt.	Het periodiek z.n. - tijdschrift De periodiek z.n. - automatische loonsverhoging De periode z.n. - bepaalde hoeveelheid tijd

1. **Verzin een nieuwe zin voor elk woord in de tabel.**

- Periodiek als bijvoeglijk naamwoord of bijwoord.
- Het periodiek (zelfstandig naamwoord)
- De periodiek (zelfstandig naamwoord)
- De periode (zelfstandig naamwoorden)

2. **Neem jezelf op door op onderstaande knop / de knop hiernaast (?) de klikken.** Beluister jezelf, is je zin helemaal correct? Maakt jouw zin de betekenis van het woord duidelijk?
3. **Beluister samen met je leerkracht de zinnen van elkaar.**
4. **Stem telkens wie de duidelijkste / beste zin gemaakt heeft en noteer die op het bord.**

Oefeningen 4

Woorden

1. Accepteren
2. Commentaar
3. Beschrijven/ beschrijving
4. Bijdragen
5. Kennis
6. Combinatie/combineren
7. Correct/correctie/corrigeren
8. Deelname/deelnemen
9. Individu/individueel
10. Gelijktijdig

Oefening 1

Doorloop de woorden samen met je leerkracht of klasgenoten aan de hand van de 4 uitjes:

- Uitleggen
- Uitbeelden
- Uitspreken
- Uitbreiden

Gebruik onderstaande afbeeldingen en zinnen als hulpmiddel.

Schrijf je **commentaar** in de tekstballon.

De dolfijnen sprongen **gelijktijdig** uit het water.

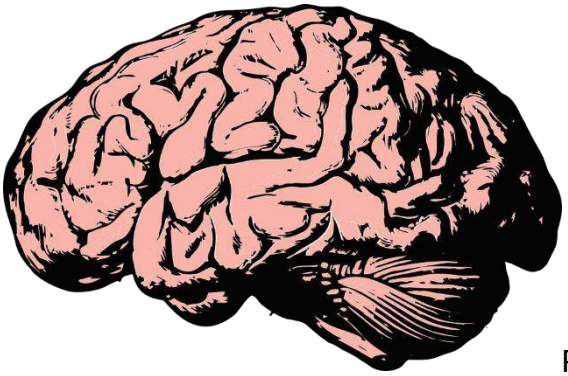
Pjotr heeft zoveel **kennis** opgedaan dat hij nu de slimste van de klas is.

Kun jij **beschrijven** hoe de Champions League werkt?

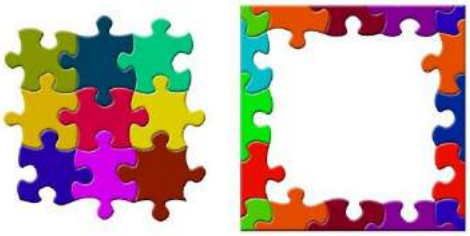
Als je de puzzelstukjes **combineert**, is de puzzel weer compleet.

Manon vindt paars en blauw een mooie **combinatie.**

Jouw antwoord op vraag 2 is **correct**!

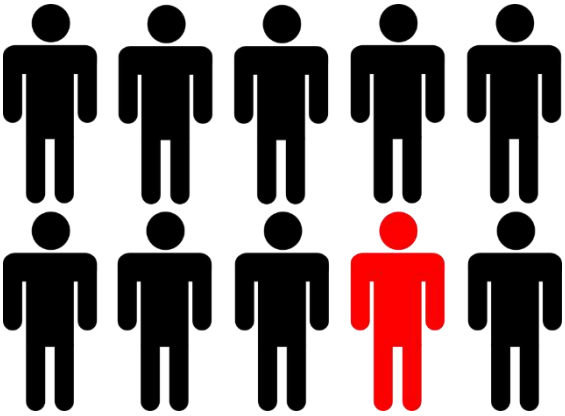

Tien **individuen** vormen samen een groep.

De **deelnemers** liepen zo hard als zij konden.

Als iedereen wat geld **bijdraagt**, kunnen we de school opknappen.

Bij die bakker kun je niet pinnen, ze **accepteren** ze alleen contant geld.

Oefening 2

Opdracht met definities. Match het woord uit de linker kolom aan de juiste definitie van dat woord uit de rechter kolom. Vul de juiste letter in in de middelste kolom.

1. Bijdragen
2. Gelijktijdig
3. Deelnemen
4. Commentaar hebben
5. Kennis

a. Meedoen, aan een wedstrijd bijvoorbeeld
b. Op hetzelfde moment
c. Helpen, door bijvoorbeeld geld te geven
d. Alles wat je weet
e. Je mening geven, kritiek hebben.

1c 2b 3a 4e 5d

Oefening 3

Opdracht met definities. Match het woord uit de linker kolom aan de juiste definitie van dat woord uit de rechter kolom. Vul de juiste letter in in de middelste kolom.

1. Accepteren
2. Beschrijven
3. Correct
4. Individu
5. Combineren

a. Juist, goed
b. Eén persoon
c. Samenbrengen, met elkaar in verband brengen
d. Aannemen, iets nemen zoals het is.
e. Met woorden uitleggen, iets opschrijven

1d 2e 3a 4b 5c

Oefening 4

Opdracht met synoniemen. Kies welke van de drie opties ongeveer hetzelfde betekent als het andere woord.

1.	Commentaar	plezier / kritiek / avontuur
2.	Beschrijving	omschrijving / deelname / combinatie
3.	Correct	fout / goed / raar
4.	Corrigeren	afwijzen / verbeteren / bedenken
5.	Combineren	samendoen / afzeggen / onderzoeken

Oefening 5

Opdracht met synoniemen. Vul het woord met de ontbrekende letters aan zodat er een woord uitkomt dat ongeveer hetzelfde betekent als het andere woord. Type in de tabel het hele woord.

1.	Op hetzelfde moment	gelijk……	gelijktijdig
2.	Wat je weet	…nis	kennis
3.	Persoonlijk/alleen	ind…du…	individueel
4.	Helpen/geven	bijdr…..	bijdragen
5.	Het meedoen	d…name	deelname

Oefening 6

Opdracht met tegenstellingen. Match het woord uit de linker kolom met het woord dat ongeveer het tegenovergestelde betekent uit de rechter kolom. Type de juiste letter in de middelste kolom.

1. Gelijktijdig
2. Combineren
3. Corrigeren
4. Individu
5. Commentaar geven
6. Deelnemen
7. Accepteren

a. Goedkeuren
b. Niet meedoen
c. Zwijgen
d. Afwijzen, weigeren
e. Op een ander moment
f. Uit elkaar halen
g. Groep

1e 2f 3a 4g 5c 6b 7d

Oefening 7

Kruiswoordpuzzel. Download de puzzel. Print de puzzel en maak de opdracht. Als je de puzzel hebt ingevuld, maak je een foto van het resultaat en upload je deze foto weer hiernaast. Lever vervolgens de puzzel in via de inleverknop onderaan.

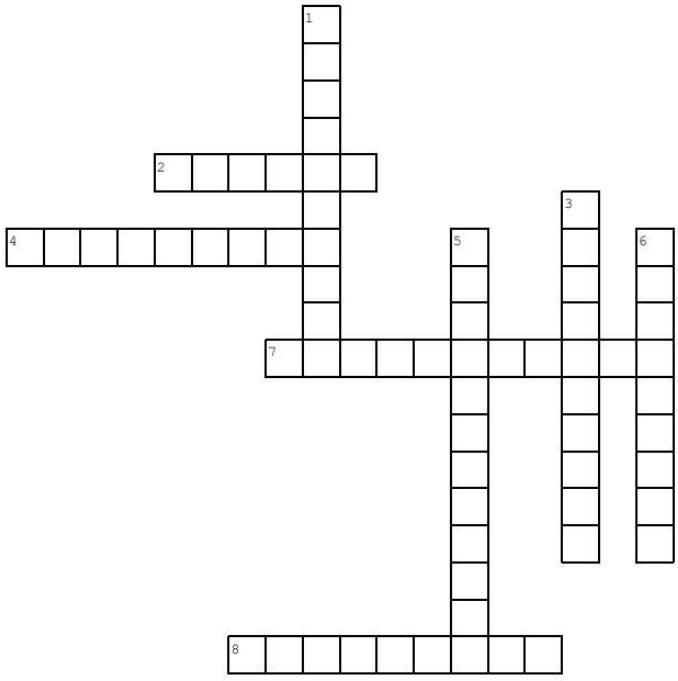

Horizontaal
2. Wat men weet
4. Verbetering
7. Alleen, zelf
8. Helpen, geven, kan geld zijn maar dat hoeft niet

Verticaal
1. Samenvoegen
3. Mening (geven)
5. Op hetzelfde tijdstip
6. Meedoen aan bijvoorbeeld een wedstijd

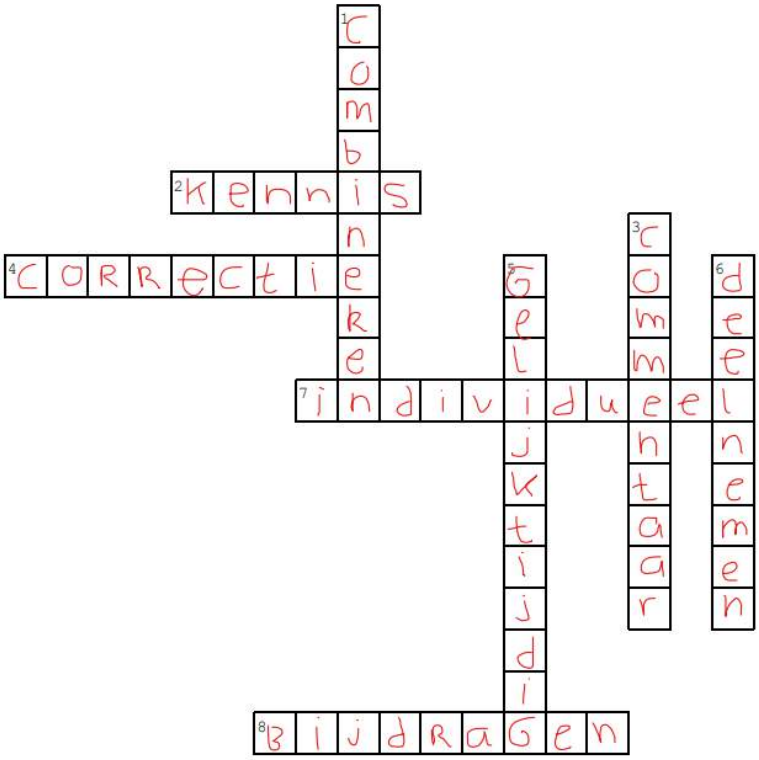

Horizontaal

2. Wat men weet
4. Verbetering
7. Alleen, zelf
8. Helpen, geven, kan geld zijn maar dat hoeft niet

Verticaal

1. Samenvoegen
3. Mening (geven)
5. Op hetzelfde tijdstip
6. Meedoen aan bijvoorbeeld een wedstijd

Oefeningen 5

Woorden

1. Aanleren
2. Aanpassen/aanpassing
3. Begrenzen/Grens
4. Besluit/besluiten
5. Bewijs/ bewijzen
6. Compenseren/compensatie
7. Informatie/informatief/informeren
8. Karakter
9. Contrast
10. Ligging

LES 5

Er zijn op deze wereld natuurlijk veel meer talen dan enkel het Nederlands. Alle talen zijn even belangrijk en even mooi. Leer de woorden van vorige week door ze te koppelen aan een andere taal. Je kiest best voor een taal die je goed onder de knie hebt. Spreek je thuis bijvoorbeeld geen (of niet altijd) Nederlands maar meestal Arabisch? Kies dan die taal om aan de hand van de tips in het filmpje, de woorden uit de vorige les te herhalen.

Woord	Voorbeeldzin	Synoniem of betekenis	Woordfamilie
Aanleren w.w.	Ik heb mezelf het pianospelen aangeleerd door te kijken naar video's op het internet.	- zorgen dat je iets weet of kunt	
De aanpassing z.n.	In het midden van het schooljaar van klas veranderen was een hele aanpassing voor Asma.	- de verandering of adaptatie	Aanpassen w.w. - een kledingstuk aantrekken om te testen of het past:'In de winkel paste hij die jas even aan.' - je gedragen zoals het hoort in die omstandigheid: 'Op vakantie moet ik me altijd even aanpassen aan het warme weer en het vreemde eten'. - het ergens geschikt voor maken: 'De inkomhal werd aangepast voor rolstoelgebruikers.'
Begrenzen w.w.	Voor de verkeersveiligheid te verhogen, werd de maximumsnelheid op dat stuk weg begrensd tot 90 km/u.	- beperken of afbakenen	De grens z.n. - een scheidingslijn tussen twee landen De begrenzing z.n. - een beveiliging, bijvoorbeeld tegen harde geluiden wordt het volume van de telefoontoestellen begrensd. Grenzen aan w.w. - ergens naast of dichtbij liggen
Het besluit z.n.	Nu ik elke dag naar het werk ga met de fiets heb ik het besluit genomen om mijn wagen te verkopen.	- de beslissing, waarvoor je gekozen hebt	Besluiten w.w. - bepalen wat er moet gebeuren Besluiteloos b.n. / b.w. - blijven twijfelen, je kan geen beslissing maken
Bewijzen w.w.	Mevrouw, ik kan u een foto laten zien van mijn computerscherm, ik kan bewijzen dat ik die taak wel doorgestuurd heb. Nu is het aan jou om te bewijzen dat je de leerstof beheerst, veel succes met je examens!	- tonen dat iets juist is - zichzelf bewijzen = laten zien dat je iets kan	Het bewijs z.n. - iets waaruit lijkt dat het waar is

De compensatie z.n.	Studenten die tijdens het weekend een handje komen helpen in de horeca, krijgen hiervoor een compensatie.	- geld dat je ergens voor krijgt	Compenseren w.w. - vereffenen of iets weer goed proberen te maken
Informatief b.n. / b.w.	Voor mijn opstel over de Afrikaanse olifant, ga ik in de bibliotheek op zoek naar de informatieve boeken.	- leerzaam	De informatie z.n. - gegevens of inlichtingen Informeren w.w. - vragen hoe iets zit OF - iemand zelf informatie geven
Het karakter z.n.	Ik vind tatoeages van Chinese karakters echt niet mooi. Tijdens de sollicitatiegesprekken viel Lesly hard op, hij had het uitbundigste karakter.	- letterteken - hoe iemands persoonlijkheid is	Karakteristiek b.n. / b.w. - typisch; kenmerkend Karakteriseren w.w. - beschrijven hoe iemands karakter is - kenmerkend zijn voor iemand
Het contrast z.n.	De strengen regels in mijn vorige school vormen een contrast met de relaxte aanpak in mijn huidige school.	- de tegenstelling	Contrasteren - heel anders zijn, een tegenstelling vormen
De ligging z.n.	Dit huis is zeer gunstig gelegen nabij het openbaar vervoer en het stadscentrum, vandaar is het deze richtprijs zeker waard.	- waar of hoe iets ligt	Liggen w.w. - horizontale houding

Oefening 1

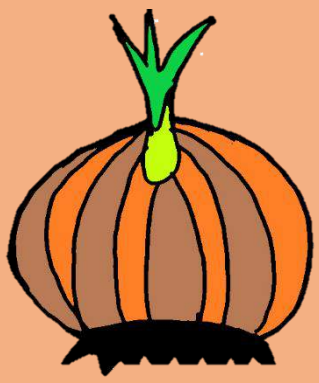

Doorloop de woorden samen met je leerkracht of klasgenoten aan de hand van de 4 uitjes:

- Uitleggen
- Uitbeelden
- Uitspreken
- Uitbreiden

Gebruik onderstaande afbeeldingen en zinnen als hulpmiddel.

Nida keek naar de wereldkaart en zocht naar de **ligging** van Suriname.

Zwemmen kun je iedereen **aanleren**.

Er zaten fouten in ons plan en daarom moesten wij het **aanpassen.**

Met een hek kun je een speeltuin **begrenzen**.

Waar ligt de **grens** tussen Nederland en België?

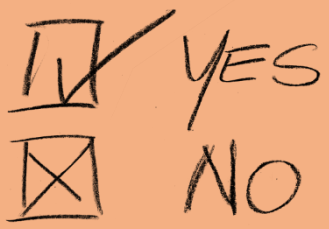

Welk **besluit** hebben jullie genomen?

De politie dacht dat John had ingebroken, maar daar was geen **bewijs** voor.

Michelles vakantie naar Frankrijk ging niet door. Zij kreeg daarom €500 als **compensatie**.

Het **contrast** tussen die twee kleuren is groot.

Op het internet kun je heel veel **informatie** vinden.

Oefening 2

Opdracht met zinnen. Vul het woord met de ontbrekende letters aan zodat er een woord uitkomt dat past in de zin. Type het hele woord in het vlak.

1. De school moet het schoolgebouw zo a.np.s… dat leerlingen in een rolstoel ook overal kunnen komen. aanpassen
2. Hoeveel geld krijgen we ter c.mpe.sa.ie voor dit ongemak? Compensatie
3. Jerry heeft een opgewekt ka…ter; hij is altijd vrolijk. Karakter
4. Kun je .ewij… dat je al zestien bent? Bewijzen
5. Ik heb heel veel geleerd tijdens die les geschiedenis, het was erg inf….tief. informatief

Oefening 3

Opdracht met zinnen. Kies welke van de drie opties in de zin past.

1. Meester Jan heeft ons *aangeleerd* / *bijgedragen* / *aangepast* hoe we procenten moeten berekenen.
2. Licht en donker staan in *individu* / *contrast* / *beschrijving* met elkaar.
3. Vanwege brandgevaar moest de school snel *besluiten* / *debatteren* / *experimenteren* alle leerlingen naar huis te sturen.
4. Dat vakantiehuisje heeft een prachtige *relatie* / *ontdekking* / *ligging*, zo vlak bij de zee en de bergen.
5. Als leraar moet je ongewenst gedrag van leerlingen *afbeelden* / *begrenzen* / *verzamelen*, anders is er geen orde in de klas.

Oefening 4

Opdracht met definities. Welk woord hoort bij welke omschrijving?

1. Aanpassen
2. Aanleren
3. Begrenzen
4. Besluiten
5. Compensatie

a. een grens stellen, de regels duidelijk maken

b. iets (bijvoorbeeld geld) wat je geeft/krijgt om iets anders goed te maken.

c. veranderen
d. leren
e. bepalen wat je gaat doen

1c 2d 3a 4e 5b

Oefening 5

Opdracht met definities. Welk woord hoort bij welke omschrijving?

1. Informatief
2. Karakter
3. Ligging
4. Contrast
5. Bewijzen

a. Bevat veel kennis/informatie
b. Tegenovergestelde, bijvoorbeeld warm en koud
c. Hoe je bent, je eigenschappen
d. De plek
e. Aantonen/laten zien dat iets echt waar is.

1a 2c 3d 4b 5e

Oefening 6

Opdracht met zinnen. Kies uit de twee zinnen welke zin klopt.

1. A. In een nieuwe situatie past zij zich gemakkelijk aan.
   B. In een nieuwe situatie leert zij zich gemakkelijk aan.
2. A. Ik ga de tuin begrenzen met een hek.
   B. ik ga de tuin combineren met een hek.
3. A. Hoe kunnen wij reageren dat Armand geld heeft gestolen op zijn werk?
   B. Hoe kunnen wij bewijzen dat Armand geld heeft gestolen op zijn werk?
4. A. Noa gaf veel informatie over honden tijdens haar spreekbeurt.
   B. Noa gaf veel bewijs over honden tijdens haar spreekbeurt.
5. A. De informatie van ons huis is niet fijn, zo vlak langs een spoorweg.
   B. De ligging van ons huis is niet fijn, zo vlak langs een spoorweg.

Oefening 7

Opdracht met zinnen. Vul het juiste woord in in de juiste zin. Kies uit de woorden hiernaast.

1. Aanleren
2. Aanpassing
3. Grens
4. Besluit
5. Bewijs
6. Compenseren
7. Informeren
8. Karakter
9. Contrast
10. Ligging

1. Waar ligt de (grens) tussen Duitsland en Polen?
2. Wanneer kunt u de leerlingen (informeren) over de rapportcijfers?
3. Aaron heeft een (besluit) genomen: hij wil arts worden.
4. Met een 8,0 voor Engels kun je die onvoldoende voor Frans (compenseren).
5. Licht vormt een (contrast) met donker.

Oefening 8

Opdracht met zinnen. Maak zelf een zin met de woorden die worden gegeven. Vervoeg de woorden als dat nodig is.

1. Maak zelf een zin met het woord *karakter*
2. Maak zelf een zin met het woord *aanpassen*
3. Maak zelf een zin met het woord *informeren*

Oefening 9

Emoji's , een taal apart:

https://schooltv.nl/video/betekent-een-emoji-overal-hetzelfde-appen-over-de-grens/#q=grens

Denk even verder na over deze stelling: soms kan het zijn dat je door het sturen van een emoji een grens overschrijdt.

Bespreek deze stelling klassikaal.

Oefening 10

Zet de letters weer in de juiste volgorde. Upload een foto van jouw antwoord hiernaast.

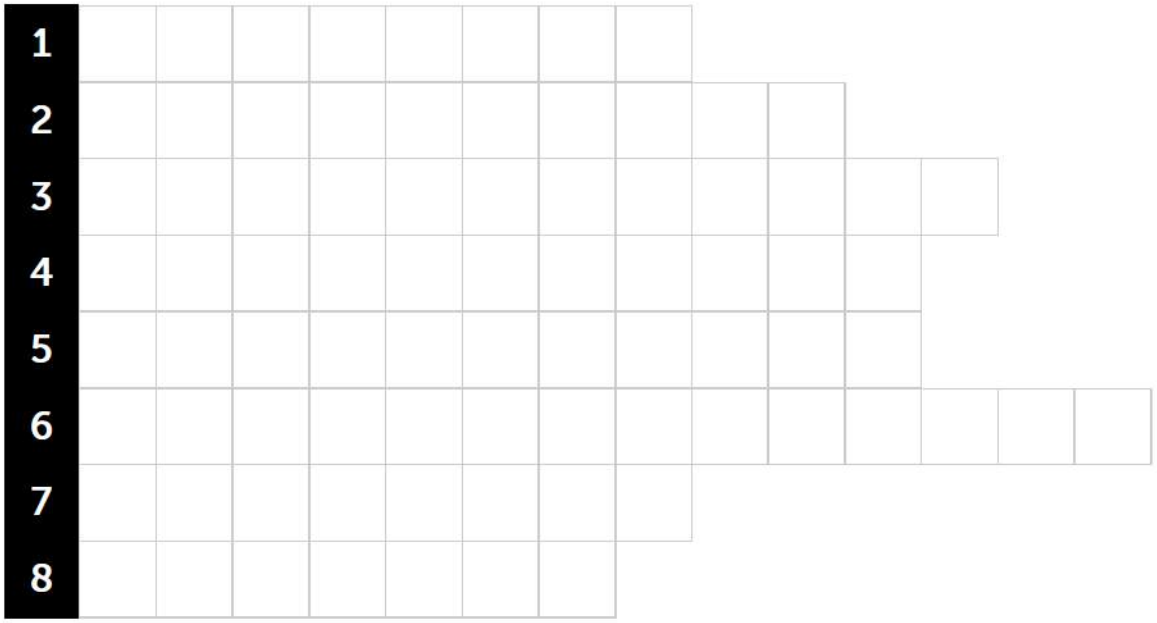

HUSSELINGEN

1 anealern

2 egignznreb

3 ibllesetosou

4 mosiepencta

5 oemitafrfni

6 skeekrtrtaikai

7 sntrotac

8 gilngig

Oefeningen 6

Woorden

1. Afkorten/afkorting
2. Afwijzen/afwijzing
3. Beslissen/beslissing
4. Bestuderen
5. Citaat/citeren
6. Controle/controleren
7. Doel
8. Herhalen/herhaling
9. Absoluut
10. Benodigd

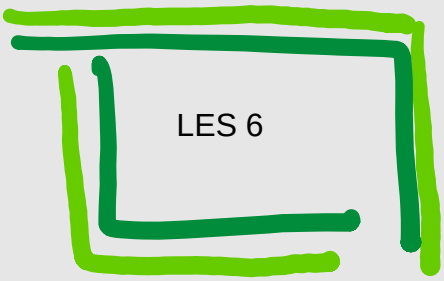

Martinen Prenen geeft allerlei tips om, via apps op je telefoon bijvoorbeeld, beter te studeren. Ga aan de slag met deze tips om de woorden van vorige les in te studeren.

Woord	Voorbeeldzin	Synoniem of betekenis	Woordfamilie
De afkorting z.n.	Katy Perry scoorde een grote hit met T.G.I.F., weet jij waarvoor deze afkorting staat?	- een woord of groepje woorden dat korter gemaakt is	Afkorten w.w. - korter maken
Afwijzen w.w.	Zelf vind ik het een beetje moeilijk om te begrijpen waarom de juf mijn voorstel om slechte toetsen niet te laten meetellen voor het rapport, heeft afgewezen.	- iemand of iets niet willen hebben	De afwijzing z.n. - het bericht dat je iets afwijst of dat iets afgewezen wordt
Bestuderen w.w.	Door onze hersenen te bestuderen weten we nu veel meer over onze capaciteiten.	- ervoor zorgen dat je meer te weten komt over iets	
De citaat z.n.	"I have a dream that one day little black boys and girls will be holding hands with little white boys and girls." Is één van de mooiste citaten van Martin Luther King.	- een stukje tekst van iemand anders dat je opnieuw gebruikt	Citeren w.w. - aanhalen
De controle z.n.	Ik voer een laatste controle uit, nadien stuur ik alle plannen door naar het architectenbureau. - De studietoezichter heeft alle leerlingen onder controle, iedereen is rustig aan het studeren.	- achteraf kijken of iets goed is gegaan -toezicht	Controleren w.w. - inspecteren - beheersen
Het doel z.n.	- Tijdens darts moet je met het pijltje het doel in het midden raken. - Na een lange reis van bijna 1000 km bereikte de bedevaarder zijn doel. - De verdedigers moeten dicht bij het doel blijven van de coach. - Ik wil elke test minstens een 8/10 behalen, dat is mijn persoonlijk doel.	- iets waarop je mikt - het einde van een reis - de goal - dat wat je wil bereiken	Doelen w.w. - bedoelen - mikken
Herhalen w.w.	Mevrouw, kan u nog eens herhalen op welke pagina deze oefening staat?	- iets opnieuw doen	De herhaling z.n. - keer dat iets opnieuw gebeurt
Absoluut b.n. / b.w.	Het is absoluut onmogelijk dat hij sneller gelopen heeft dan mij! De strengste leerkracht van de school heeft absolute controle over de leerlingen tijdens de les.	- helemaal - onbeperkt	Absoluut tussenwerpsel - zeker
Benodigd	Wat zijn de benodigde ingrediënten voor de cake?	- nodig	
Beslissen w.w.	Ik vertel jou de waarheid, wat je daar verder mee doet, beslis je zelf.	-, bepalen wat er gaat gebeuren	De beslissing z.n. - uitspraak over wat er moet gebeuren

Oefening 1

Doorloop de woorden samen met je leerkracht of klasgenoten aan de hand van de 4 uitjes:

- Uitleggen
- Uitbeelden
- Uitspreken
- Uitbreiden

Gebruik onderstaande afbeeldingen en zinnen als hulpmiddel.

Steek je duim omlaag als je dit idee wilt **afwijzen.**

Charles moest **beslissen**: linksaf of rechtsaf slaan?

Je moet je antwoorden wel **controleren**, anders weet je niet welke vragen je goed hebt beantwoord.

Arek heeft het onderzoek de hele avond **bestudeerd**.

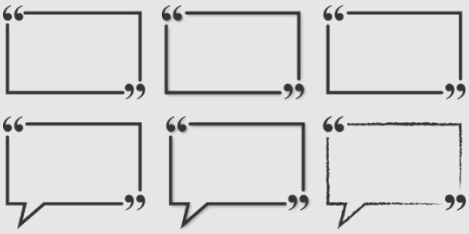 Dit is een mooi **citaat**: “elk probleem heeft een oplossing”.

Het is **absoluut** zeker dat ik vanavond bij je komt eten!

In het Engels is het woord ‘lol’ een **afkorting** van ‘laughing out loud.’

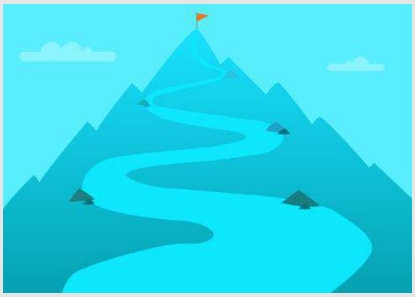 Hoe kun jij je **doel** bereiken?

Je moet nieuwe woorden steeds **herhalen**, dan onthoud je ze het best.

Kysia had alle **benodigde** spullen gekocht om een lekkere maaltijd te bereiden.

Oefening 2

Opdracht met definities. Match het woord uit de linker kolom aan de juiste definitie van dat woord uit de rechter kolom. Vul de juiste letter in in de middelste kolom.

1. Afkorten
2. Beslissen
3. Citeren
4. Doel
5. Absoluut

a. Wat je wilt bereiken
b. Een woord of zin letterlijk overnemen
c. Besluiten wat je gaat doen
d. Woorden korter maken door maar een paar letters te noteren
e. Zeker

1d 2c 3b 4a 5e

Oefening 3

Opdracht met definities. Match het woord uit de linker kolom aan de juiste definitie van dat woord uit de rechter kolom. Vul de juiste letter in in de middelste kolom.

1. Afwijzen
2. Bestuderen
3. Controleren
4. Herhalen
5. Benodigde

a. Wat je nodig hebt
b. Checken, nakijken
c. Kennis opdoen, onderzoeken
d. Niet goed vinden, afkeuren
e. Steeds hetzelfde doen

1d 2c 3b 4e 5a

Oefening 4

Opdracht met synoniemen. Kies welke van de drie opties ongeveer hetzelfde betekent als het andere woord.

1. Nakijken	begrenzen / combineren / controleren
2. Kennis opdoen	deelnemen / bestuderen / aanpassen
3. Besluiten	beschrijven / beslissen / ontdekken
4. Wat iemand letterlijk zegt	bewijs / kennis / citaat
5. Korter maken van woorden	afkorten / informeren / corrigeren

Oefening 5

Opdracht met definities. Vul het woord met de ontbrekende letters aan zodat er een woord uitkomt dat ongeveer hetzelfde betekent als de gegeven definitie. Type het hele woord in het vlak.

1. Niet goed vinden	a. Af.. *afwijzen*
2. Wat je wilt bereiken	b. Do.. *doel*
3. Zeker	c. …ol… *absoluut*
4. Wat nodig is	d. ..nod…. *benodigde*
5. Steeds hetzelfde doen	e. He…len *herhalen*

Oefening 6

Opdracht met zinnen. Vul het juiste woord in de juiste zin in. Vervoeg de woorden als dat nodig is. Kies uit de woorden hiernaast.

1. Afkorting	6. Controle
2. Afwijzing	7. Doel
3. Beslissing	8. Herhalen
4. Bestuderen	9. Absoluut
5. Citeren	10. Benodigd

1. Vandaag gaan we de regels (herhalen) zodat jullie ze echt goed kennen.
2. Sonja’s baas vond haar ideeën niet goed. Sonja was erg verdrietig over deze (afwijzing).
3. Onderzoekers (bestuderen) het probleem goed om een oplossing te vinden.
4. Deze woorden zijn een letterlijk (citaat) van wat hij eerder heeft gezegd.
5. Wat zijn de (benodigde) ingrediënten voor een cake?

Oefening 7

Opdracht met zinnen. Maak zelf een zin met de woorden die worden gegeven. Vervoeg de woorden als dat nodig is.

1. Maak zelf een zin met het woord *afkorting*
2. Maak zelf een zin met het woord *controle*
3. Maak zelf een zin met het woord *absoluut*

Oefening 8

Tussentijdse puzzel. Download de onderstaande woordpuzzel hiernaast. Print de puzzel en maak de opdracht. Als je de puzzel hebt ingevuld, maak je een foto van het resultaat en upload je deze foto weer hiernaast. Lever vervolgens de puzzel in via de inleverknop onderaan.

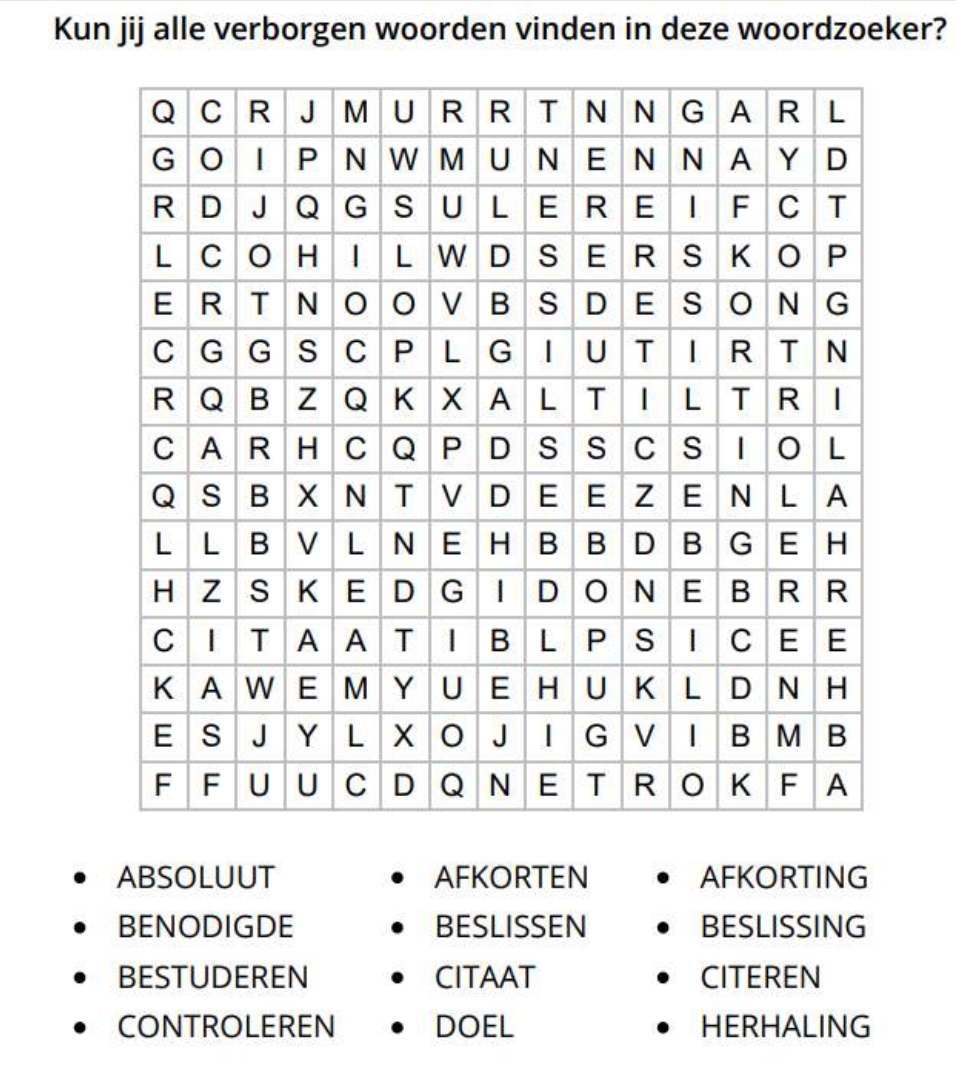

Q	C	R	J	M	U	R	R	T	N	N	G	A	R	L
G	O	I	P	N	W	M	U	N	E	N	N	A	Y	D
R	D	J	Q	G	S	U	L	E	R	E	I	F	C	T
L	C	O	H	I	L	W	D	S	E	R	S	K	O	P
E	R	T	N	O	O	V	B	S	D	E	S	O	N	G
C	G	G	S	C	P	L	G	I	U	T	I	R	T	N
R	Q	B	Z	Q	K	X	A	L	T	I	L	T	R	I
C	A	R	H	C	Q	P	D	S	S	C	S	I	O	L
Q	S	B	X	N	T	V	D	E	E	Z	E	N	L	A
L	L	B	V	L	N	E	H	B	B	D	B	G	E	H
H	Z	S	K	E	D	G	I	D	O	N	E	B	R	R
C	I	T	A	A	T	I	B	L	P	S	I	C	E	E
K	A	W	E	M	Y	U	E	H	U	K	L	D	N	H
E	S	J	Y	L	X	O	J	I	G	V	I	B	M	B
F	F	U	U	C	D	Q	N	E	T	R	O	K	F	A

- ABSOLUUT
- AFKORTEN
- AFKORTING
- BENODIGDE
- BESLISSEN
- BESLISSING
- BESTUDEREN
- CITAAT
- CITEREN
- CONTROLEREN
- DOEL
- HERHALING

Oefening 9

Elebaa sava? **is een reportage over sms-taal bij jongeren en over de leefwereld van een generatie die nooit zonder internet leefde. Het is een lange, maar zeer interessante reportage, bekijk samen de inleiding, thuis kan je verder kijken.**

Noteer op een blad papier 5 afkortingen die je vaak gebruikt. Het mag sms-taal zijn. Laat je leerkracht raden wat het betekent.

https://onderwijs.hetarchief.be/item/cz3224wb31

Oefening 10

Herlees de woorden en herhaal de oefeningen. Heb je alle woorden begrepen? Ondervraag elkaar: kies twee woorden uit de lijst en vraag je buurman om het woord uit te leggen.

Oefeningen 7

Woorden

1. Begrijpen/begrip
2. Bespreken/bespreking
3. Communicatie/communiceren
4. Groei/groeien
5. Ambitie
6. Advies/adviseren
7. Balans/balanceren
8. Regel/regelen/regeling
9. Schadelijk
10. In tegenstelling tot

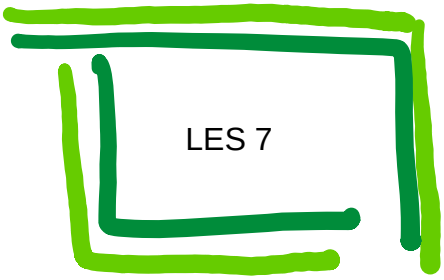

Oefening 1

Doorloop de woorden samen met je leerkracht of klasgenoten aan de hand van de 4 uitjes:

- Uitleggen
- Uitbeelden
- Uitspreken
- Uitbreiden

Gebruik onderstaande afbeeldingen en zinnen als hulpmiddel.

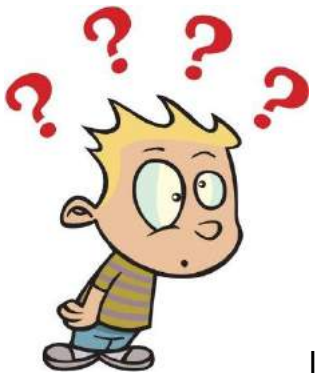

Ik moest lang nadenken om te kunnen **begrijpen** waar de les over ging.

Over een touw lopen is erg moeilijk; je moet goed je **balans** bewaren!

Carlos en Juan hadden veel te **bespreken**.

Ken je deze truc? Als je een touwtje tussen twee blikjes spant, kun je met elkaar **communiceren.**

Als je de plant water geeft, zal hij blijven **groeien**.

Kims **ambitie** is om heel succesvol te worden in haar werk

Dit is mijn **advies**: zorg dat je een rustige plek hebt om je huiswerk te doen.

Katinka moet veel zaken **regelen** op haar werk, daarom is ze de hele dag aan het bellen en mailen.

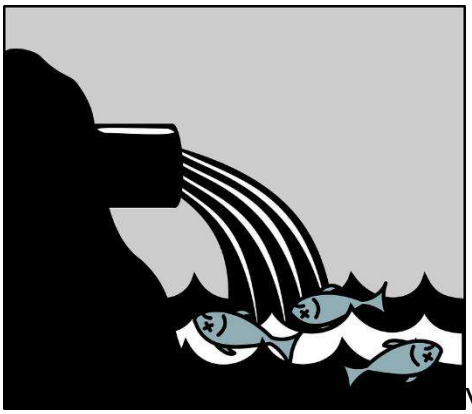Veel vissen gingen dood door de **schadelijke** stoffen die in de rivier terecht waren gekomen.

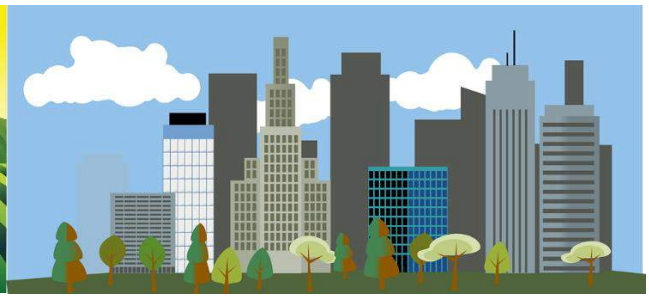**In tegenstelling tot** Marco, die later op een boerderij wil wonen, zou ik het liefst in de stad wonen

Oefening 2

Opdracht met definities. Kies welke van de drie opties past bij de definitie.

1.	Iets snappen	begrijpen / bedenken / herhalen
2.	Contact hebben, bijvoorbeeld door te praten of berichten te sturen)	combineren / communiceren / bestuderen
3.	Dat wat je erg graag wilt bereiken	ambitie / begrip / balans
4.	Je evenwicht bewaren	adviseren / begrijpen / balanceren
5.	Het tegenovergestelde, helemaal anders	feit / absoluut / in tegenstelling tot

Oefening 3

Opdracht met definities. Kies welke van de drie opties past bij de definitie.

1.	Het ergens over hebben; praten	bespreken / adviseren / corrigeren
2.	Groter of meer worden	aanpassen / groeien / citeren
3.	Goede raad; tip.	advies / begrip / kennis
4.	Afspraak waar iedereen zich aan moet houden, bijvoorbeeld op school	controle / karakter / regel
5.	Gevaarlijk of slecht	compensatie / ambitie / schadelijk

Oefening 4

Opdracht met zinnen. Kies welke van de drie opties in de zin past.

1. Niemand kon echt *communiceren* / *begrijpen* / *regelen* waarom Saïd ineens stopte met zijn studie.
2. Zal ik je eens *groei* / *advies* / *balans geven*? Het is beter om je studie wel af te maken, ook al vind je dat moeilijk.
3. Ik ben erg blij met deze nieuwe *regeling* / *bespreking* / *communicatie*, want nu betaalt de school mijn laptop.
4. De *regeling* / *communicatie* / *ambitie* tussen de docenten verliep niet goed waardoor er 3 toetsen op één dag waren gepland.
5. Shirin haalde ineens veel slechte cijfers. De school wilde dit graag met haar ouders *regelen* / *adviseren* / *bespreken* tijdens de ouderavond.

Oefening 5

Opdracht met zinnen. Kies uit de twee zinnen welke zin klopt.

1. A. Hij deed veel moeite om het vak Geschiedenis te begrijpen.
   B. Hij deed veel moeite om het vak Geschiedenis te beschrijven.
2. A. Ik probeer altijd een goede balans te houden tussen huiswerk maken en met vrienden afspreken.
   B. Ik probeer altijd een goede communicatie te houden tussen huiswerk maken en met vrienden afspreken.
3. A. Mijn moeder geeft me altijd goede regelingen.
   B. Mijn moeder geeft me altijd goede adviezen.
4. A. Jelle vindt broccoli lekker. Dit in tegenstelling tot Sybe die geen broccoli lust.
   B. Jelle vindt broccoli lekker. Dit in balans met Sybe die geen broccoli lust.
5. A. Het is mijn ambitie om heel goed te worden in judo.
   B. Het is mijn benodigde om heel goed te worden in judo.

Oefening 6

Opdracht met synoniemen. Match de beschrijving uit de linker kolom aan het woord dat ongeveer hetzelfde betekent uit de rechter kolom. Vul de juiste letter in achter het woord. Kies uit de woorden hiernaast.

1. Contact hebben, spreken met iemand
2. Precies het tegenovergestelde
3. Organiseren, ervoor zorgen dat iets gebeurt
4. Aanraden, goede raad geven
5. Ergens over praten

a. communiceren
b. regelen
c. adviseren
d. in tegenstelling tot
e. bespreken

1a, 2d, 3b, 4c, 5e

Oefening 7

Opdracht met zinnen. Maak zelf zinnen met de woorden die worden gegeven. Vervoeg de woorden als dat nodig is.

1. Leg kort uit wat jouw *ambitie* is.
2. Welk *advies* heb jij wel eens gegeven aan iemand? Of heb je wel eens *advies* gekregen? Vertel.
3. Waar heb jij geen *begrip* voor?
4. Maak zelf een zin met de woorden *roken* en *schadelijk.*

Oefeningen 8

Woorden

1. Bevestigen/bevestiging
2. Component
3. Constructie
4. Deskundig/deskundige
5. Eveneens
6. Artikel
7. Ontwikkelen/ontwikkeling/ontwikkelaar
8. Oordeel/oordelen
9. Demonstreren/demonstratie
10. Grof/grofweg

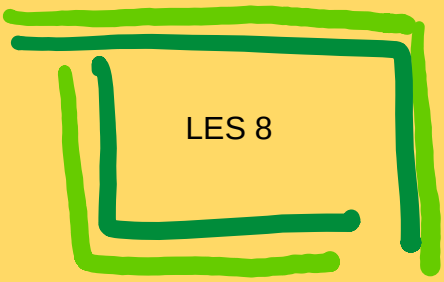

#beterworden

https://youtu.be/xh6LdZBythc

Gebruik het geheugenpaleis om de woorden van de vorige les te herhalen. Daag een klasgenoot uit, jullie krijgen net als in het filmpje twee minuten de tijd om je geheugenpaleis goed te memoriseren. Veel succes!

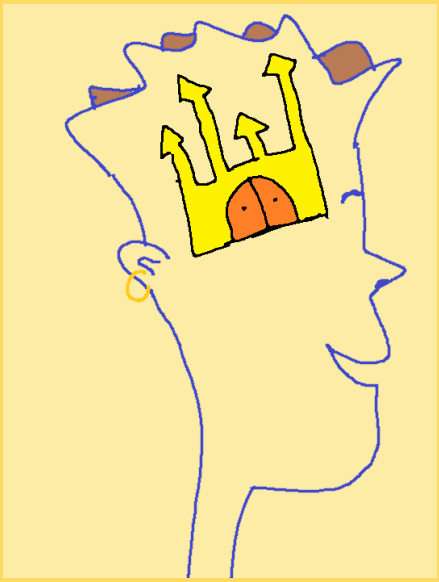

woord	voorbeeldzin	Synoniem of betekenis	Woordfamilie
Bevestigen w.w.	Stijn bevestigde met niet één maar twee spijkers de sokkel aan de grond, zo was hij zeker dat het kunstwerk stevig stond. De politicus wou de geruchten niet bevestigen maar waar rook is, is vuur zegt men weleens.	- iets vast maken aan iets anders - instemmen met iets	De bevestiging z.n.
De component z.n.	Tijdens afstandsonderwijs moeten leerkrachten ook aandacht besteden aan de sociale component.	- bestanddeel	
De constructie z.n.	De constructie van de toren van Pisa is niet stevig maar hierdoor is de scheve toren wereldberoemd geworden.	- de manier waarop iets in elkaar zit, hoe iets gebouwd is	Construeren w.w. - bouwen
Deskundig b.n. / b.w.	Nucleair afval moet deskundig verwijderd worden.	- als je veel weet over iets	De deskundige z.n. - een expert
Eveneens b.w.	Naast psychologe is ze eveneens arts.	- ook	
Het artikel z.n.	Heb jij dat artikel over Harry en Meghan ook gelezen? Dit artikel gaat volledig over erfeniskwesties. - Driss ging in de winkel meteen op zoek naar de sportartikels.	- een stuk tekst in een krant - een deel van de wet - een product dat te koop is	
Ontwikkelen w.w.	Leerlingen moeten tijdens hun schoolloopbaan zich kunnen ontwikkelen tot waardevolle leden van de maatschappij.	- bedenken, maken	De ontwikkeling - de manier waarop iets verandert De ontwikkelaar - iemand die iets ontwikkelt
Het oordeel z.n.	Ik kan geen oordeel vellen over de ruzie tussen jou en Heleen, daarvoor heb ik te weinig bewijzen.	- mening	Oordelen w.w. - een mening over iets of iemand hebben
Demonstreren w.w.	De leerkracht wiskunde demonstreert op het bord hoe je bewerkingen moet oplossen. Over de hele wereld komen mensen op straat om te demonstreren voor gelijke mensenrechten.	- tonen - een betoging houden	De demonstratie z.n. - iets tonen - de betoging
Grof of grofweg b.w.	Hamza schreef een grove taalfout in zijn opstel: hij vervoegde het werkwoord worden in de verleden tijd met dt! Die nieuwe jacht heeft me grofweg tweehonderdduizend euro gekost.	Grof = ruw of zwaar Grofweg: ruwweg, niet precies bepaald	

Oefening 1

Doorloop de woorden samen met je leerkracht of klasgenoten aan de hand van de 4 uitjes:

- Uitleggen
- Uitbeelden
- Uitspreken
- Uitbreiden

Gebruik onderstaande afbeeldingen en zinnen als hulpmiddel.

Kun je **bevestigen** of je naar mijn feestje komt?

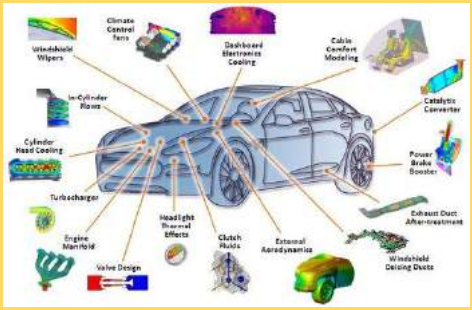

Een auto bestaat uit verschillende **componenten**

Een brug moet een sterke **constructie** hebben, anders stort hij in.

Carola weet alles over dieren. Zij is dierenarts en een **deskundige** op het gebied van dieren.

Lucie drinkt graag thee. Aaliyah drinkt **eveneens** graag thee.

Er stond een leuk **artikel** in de krant over de nieuwe burgemeester.

Door veel te leren en studeren blijf je jezelf **ontwikkelen**.

De jury **oordeelde** dat Jim goed kon zingen.

https://www.freepik.com/vectors/music. Music vector created by pch.vector - www.freepik.com

Er was een grote **demonstratie** voor het klimaat.

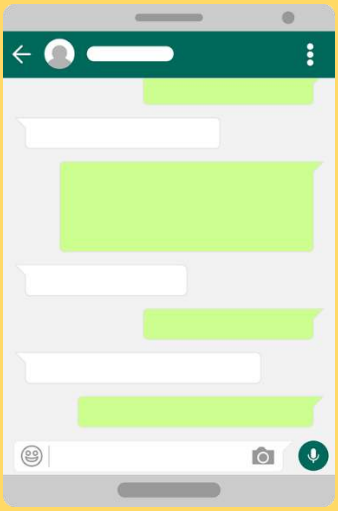

Kun jij me **demonstreren** hoe ik een bericht stuur via die nieuwe app?

Wat vind jij mooier: een fijne stof of een stof die **grof** is?

Ik ben er om **grofweg** 16u00, is dat goed?

Oefening 2

Opdracht met definities. Kies welke van de drie opties past bij de definitie.

1.	Een tekst in een krant (bijvoorbeeld)	artikel / oordeel / demonstratie
2.	Een verandering, een proces	ontwikkeling / constructie / ambitie
3.	Ongeveer	regeling / eveneens / grofweg
4.	Onderdeel, een stukje van iets	constructie / component / ongeveer
5.	Ook, hetzelfde als	gelijktijdig / eveneens / enerzijds

Oefening 3

Opdracht met omschrijvingen. Vul het woord met de ontbrekende letters aan zodat er een woord uitkomt dat ongeveer hetzelfde betekent als de omschrijving. Type in de tabel het hele woord.

1.	Vastmaken/instemmen met iets	be…..gen	bevestigen
2.	Iemand die veel van iets weet	de…….e	deskundige
3.	Mening/standpunt	…deel	oordeel
4.	Laten zien/protesteren	de…str….	demonstreren
5.	Hoe iets gemaakt is/bouw	cons….tie	constructie

Oefening 4

Opdracht met synoniemen. Vul het woord met de ontbrekende letters aan zodat er een woord uitkomt dat ongeveer hetzelfde betekent als het andere woord. Type in de tabel het hele woord.

6.	Onderdeel/een stukje	co.pon.nt	component
7.	Ding/stuk tekst	…ikel	artikel
8.	Ook/hetzelfde als	eve…..	eveneens
9.	Ruw/lomp	g..f	grof
10.	Beter worden, groeien	…wik…..	ontwikkelen

Oefening 5

Opdracht met zinnen. Vul het woord met de ontbrekende letters aan zodat er een woord uitkomt dat past in de zin. Type het hele woord in het vlak.

1. Een o..... is jouw mening over iets of iemand. oordeel
2. Lezen is goed voor de o…….. van taalgevoel bij kinderen. ontwikkeling
3. Mevrouw Jacobs werkte als docent Frans in Brussel tussen g…… 2010 en 2020. grofweg
4. De leerlingen moesten een brug bouwen van een papier. Die van Simon had de sterkste c……. constructie
5. Sacha vindt dat er beter voor de natuur moet worden gezorgd. Daarom gaat zij morgen d…….. demonstreren
6. Kun jij me d…….. hoe dit apparaat werkt? demonstreren

Oefening 6

Opdracht met zinnen. Kies welke van de drie opties in de zin past.

1. Desmond is arts. Sjoureney wil later *grofweg* / *gelijktijdig* / *eveneens* arts worden.
2. Je moet niet te snel *oordelen* / *ontwikkelen* / *bevestigen* over anderen.
3. Leonora's moeder kon *adviseren* / *bevestigen* / *bespreken* dat zij hard had geleerd voor de toets.
4. Marek had de foto met een punaise aan de muur *bevestigd* / *gecombineerd* / *ontwikkeld.*
5. Wat auto's betreft is hij erg *in balans* / *eveneens* / *deskundig*.

Oefening 7

Opdracht met zinnen. Vul het juiste woord in de juiste zin in. Vervoeg de woorden als dat nodig is. Kies uit de woorden hiernaast.

component

deskundige

bevestiging

artikel

1. Een belangrijk (component) van een auto is de motor.
2. Brett had nog geen (bevestiging) van zijn reservering ontvangen.
3. Als je veel last hebt van hoofdpijn, kun je een (deskundige) op het gebied van hoofdpijn om hulp vragen.
4. Het (artikel) dat ik had besteld was helaas niet op voorraad.

Oefening 8

Opdracht met zinnen. Maak zelf een zin met de woorden die worden gegeven. Vervoeg de woorden als dat nodig is.

1. Waar zou jij een *artikel* over willen schrijven? Gebruik in je antwoord de woorden *artikel* en *onderzoek*.
2. Welke docent vind jij erg *deskundig*?
3. Zou jij ergens voor willen *demonstreren*? Gebruik in je antwoorden het woord *demonstratie*
4. Geef jouw *oordeel* over een serie of film die je laatst hebt gezien. Begin je zin zo: '*Mijn oordeel over ….*

Oefening 9

Heel veel mensen demonstreren tegen artikel 13 omdat ze vrezen dat dit het einde van het vrije internet zou betekenen.

- **Welke woorden uit de lijst vind je in de stelling hierboven terug?**

  Demonstreren en het artikel**.**

- **Kijk aandachtig naar het filmpje, wat vind jij van artikel 13? Bespreek dit klassikaal. https://onderwijs.hetarchief.be/item/h707w83n02**

Maak op een ander moment de oefeningen af of herlees de woorden nog eens rustig thuis. Het is belangrijk dat je de nieuwe woorden regelmatig herhaalt.

Oefeningen 9

Woorden

1. Afsluiten/afsluiting
2. Cyclus
3. Behandelen/behandeling
4. Anoniem
5. Bedenken/bedenking
6. Prima
7. Vergelijken/vergelijking/ vergelijkbaar
8. Oplossen/oplossing
9. Rapport/rapporteren/rapportage
10. Analyse/analyseren/analytisch

LES 9

Oefening 1

Doorloop de woorden samen met je leerkracht of klasgenoten aan de hand van de 4 uitjes:

- Uitleggen
- Uitbeelden
- Uitspreken
- Uitbreiden

Gebruik onderstaande afbeeldingen en zinnen als hulpmiddel.

Men moest de weg **afsluiten** om er nieuw asfalt te leggen.

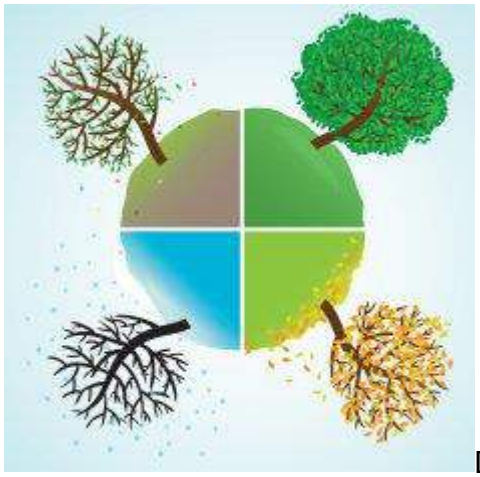
De seizoenen zomer, herst, winter en lente komen elk jaar terug, dat noem je een **cyclus**.

Mohamed heeft veel last van buikpijn en moet naar de dokter voor een **behandeling**.

Mischa wilde alleen **anoniem** vertellen wat er met haar was gebeurd.

Ik kan maar niet **bedenken** welke studie ik later wil doen.

Ik vind dat een **prima** plan!

Als je appels met peren gaat **vergelijken**, zie je dat ze allebei een andere vorm hebben.

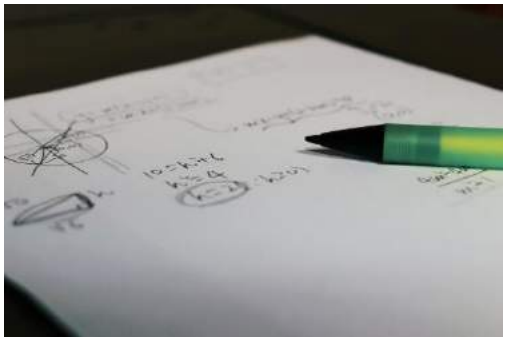

Sarah wist niet hoe ze de **vergelijking** moest **oplossen**

 Ineens wist Laura de **oplossing** voor het probleem.

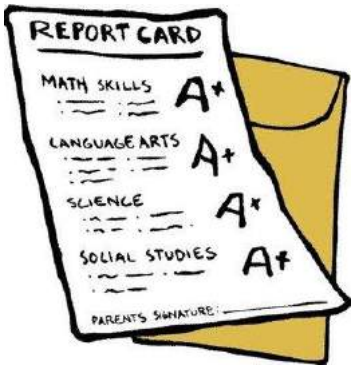

In een **rapport** staat informatie, bijvoorbeeld je cijfers voor school.

 Voordat je een probleem kunt oplossen, moet je het eerst **analyseren**.

Oefening 2

Opdracht met definities. Vul het woord met de ontbrekende letters aan zodat er een woord uitkomt dat ongeveer hetzelfde betekent als de gegeven definitie. Type het hele woord in het vlak.

1.	iets heel goed onderzoeken	a…..eren	analyseren
2.	zonder naam / zonder dat anderen weten wie je bent	ano…	anoniem
3.	verzinnen	….nken	bedenken
4.	helemaal goed / super	p….	prima
5.	iets stoppen	afs……	afsluiten

Oefening 3

Opdracht met zinnen. Kies welke van de drie opties past in de zin.

1.	Ik vind het niet leuk dat jullie mij zo …	behandelen / afsluiten / bedenken
2.	Als in een land steeds weer oorlog is, dan kun je spreken over een … van geweld	begrip / afsluiting / cyclus
3.	Die twee dingen kun je niet met elkaar …, ze zijn zo verschillend!	vergelijken / rapporteren / informeren
4.	Heb jij de puzzel al … ?	opgelost / behandeld / afgesloten
5.	De minister wacht nog op een … over het klimaatprobleem.	vergelijking / rapportage / cyclus

Oefening 4

Opdracht met definities. Match het woord uit de linker kolom aan de juiste definitie van dat woord uit de rechter kolom. Vul de juiste letter in in de middelste kolom.

1.	behandeling	a.	diepgaand onderzoek
2.	bedenking	b.	verslaggeving
3.	analyse	c.	Twijfel, nadeel dat je ziet
4.	prima	d.	Goed, super
5.	oplossing	e.	Hoe je met iets omgaat / verzorging
6.	rapportage	f.	antwoord op een probleem

1e, 2c, 3a, 4d, 5f, 6b

Oefening 5

Opdracht met zinnen. Kies uit de twee zinnen welke zin klopt.

1. A. Ik heb geen bedenkingen tegen jouw plan.
   B. Ik heb geen rapportage tegen jouw plan.
2. A. Dit moet je schoonmaken met een analyse van water en zout
   B. Dit moet je schoonmaken met een oplossing van water en zout
3. A. Wouter behandelt al zijn leerlingen hetzelfde: hij trekt niemand voor.
   B. Wouter bedenkt al zijn leerlingen hetzelfde: hij trekt niemand voor.
4. A. Als je foto's van jezelf op het internet zet ben je niet meer deskundig.
   B. Als je foto's van jezelf op het internet zet ben je niet meer anoniem.
5. A. Wassim had een prachtig rapport: er stonden alleen maar hoge cijfers in.
   B. Wassim had een prachtig artikel: er stonden alleen maar hoge cijfers in.

Oefening 6

Opdracht met synoniemen. Kies welke van de drie opties ongeveer hetzelfde betekent als het andere woord.

1. afsluiten	aanpassen / oordelen / stoppen
2. bedenken	verzinnen / oplossen / ontwikkelen
3. rapportage	demonstratie / cyclus / verslaggeving
4. analytisch	correct / schadelijk / onderzoekend
5. vergelijkbaar	ongeveer gelijktijdig / ongeveer hetzelfde / ongeveer anoniem

Oefening 7

Tussentijdse puzzel. Download de onderstaande woordpuzzel hiernaast. Print de puzzel en maak de opdracht. Als je de puzzel hebt ingevuld, maak je een foto van het resultaat en upload je deze foto weer hiernaast. Lever vervolgens de puzzel in via de inleverknop onderaan.

J	Z	X	F	H	R	A	P	P	O	R	T	I	K	J	I	N
I	O	Y	J	D	D	V	K	J	D	E	P	Y	S	T	B	X
E	K	J	S	I	D	G	N	I	L	E	D	N	A	H	E	B
G	O	V	E	R	G	E	L	I	J	K	I	N	G	H	S	K
A	U	R	G	N	I	T	I	U	L	S	F	A	R	F	U	G
T	J	B	E	H	A	N	D	E	L	E	N	Q	Z	H	L	D
R	Q	N	E	K	N	E	D	E	B	H	X	C	K	W	C	X
O	O	H	D	I	E	O	P	L	O	S	S	I	N	G	Y	P
P	A	K	E	X	M	M	L	D	Q	Q	J	N	U	P	C	X
P	B	I	B	S	Z	Y	Y	V	J	G	K	H	Y	B	N	S
A	L	W	O	R	A	A	B	K	J	I	L	E	G	R	E	V
R	B	J	E	M	E	S	Y	L	A	N	A	D	Q	W	N	W
Z	A	O	O	D	I	H	N	Y	C	B	Z	S	W	Q	C	D
K	B	M	Z	K	A	H	G	J	L	D	B	M	J	J	R	J
R	C	B	I	N	C	E	X	C	L	Q	R	Q	E	E	I	P
Q	J	P	S	R	L	H	M	E	I	N	O	N	A	W	H	F
O	M	Y	X	B	P	N	I	P	E	T	B	D	H	R	C	M

- AFSLUITING
- ANALYSE
- ANONIEM
- BEDENKEN
- BEHANDELEN
- BEHANDELING
- CYCLUS
- OPLOSSING
- PRIMA
- RAPPORT
- RAPPORTAGE
- VERGELIJKBAAR
- VERGELIJKING

Oefeningen 10

Woorden

1. Continu
2. Conflict
3. Sorteren/sortering
4. Verschil/verschillen/verschillend
5. Beperken/beperking/
6. Classificatie/classificeren
7. Gericht
8. Beoordelen/beoordeling
9. Precies
10. Ontbreken

LES 10

Oefening 1

Doorloop de woorden samen met je leerkracht of klasgenoten aan de hand van de 4 uitjes:

- Uitleggen
- Uitbeelden
- Uitspreken
- Uitbreiden

Gebruik onderstaande afbeeldingen en zinnen als hulpmiddel.

De trein kan op deze rails **continu** doorrijden; hij stopt nooit.

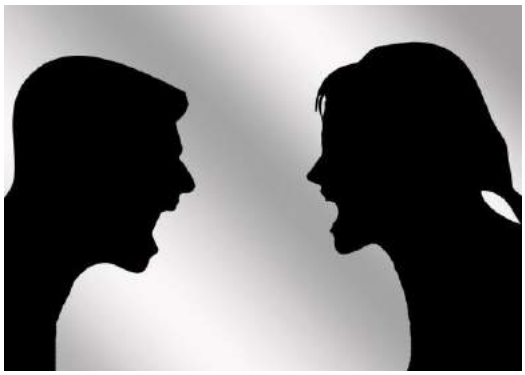
Sommige mensen gaan tegen elkaar schreeuwen als ze een **conflict** hebben.

Je moet afval goed **sorteren**: glas hoort in de glasbak en papier in de papierbak.

Ieder mens is **verschillend**. Ik vind die **verschillen** tussen mensen erg leuk.

Het is een lastig probleem, maar we moeten echt proberen om milieuvervuiling te **beperken**.

Door bestanden te **classificeren** kun je ze later makkelijker vinden.

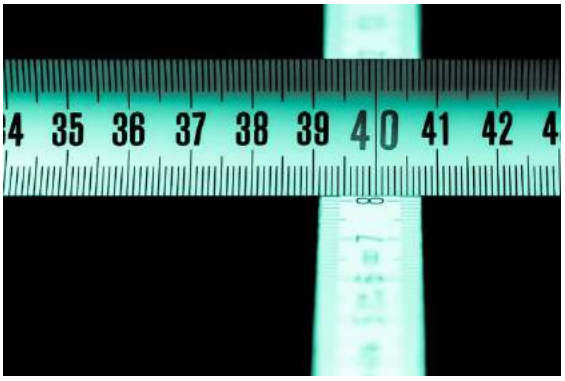

Rasa zocht een fotolijstje van **precies** 40 centimeter breed.

De puzzel is niet af als er puzzelstukjes **ontbreken**.

Meta had haar pijlen op **precies** op het midden van het dartbord **gericht**.

Willen jullie mijn werkstuk **beoordelen**?

Oefening 2

Opdracht met definities. Match het woord uit de linker kolom aan de juiste definitie van dat woord uit de rechter kolom. Vul de juiste letter in in de middelste kolom.

1. conflict
2. sorteren
3. beperken
4. precies
5. ontbreken
6. gericht
7. classificeren

a. bij elkaar leggen wat bij elkaar hoort
b. indelen
c. Er niet zijn, missen
d. Heel nauwkeurig, helemaal juist
e. Een doel hebben, een bepaalde kant op sturen
f. Ruzie, verschil van mening
g. Ergens een grens aan stellen, iets niet verder laten gaan

1f, 2a, 3g, 4d, 5c, 6e, 7b

Oefening 3

Opdracht met synoniemen. Match het woord uit de linker kolom aan het woord dat ongeveer hetzelfde betekent uit de rechter kolom. Vul de juiste letter in achter het woord. Kies uit de woorden hiernaast.

1. steeds
2. indeling
3. oordeel / kritiek
4. anders
5. aanbod / keuze

a. beoordeling
b. sortering
c. verschillend
d. continu
e. classificatie

1d, 2e, 3a, 4c, 5b

Oefening 4

Opdracht met synoniemen. Kies welke van de drie opties ongeveer hetzelfde betekent als de omschrijving.

1. Een oordeel/mening geven — beoordelen / classificeren / sorteren
2. Als je niet kunt lopen heb je een lichamelijke … — oplossing / beoordeling / beperking
3. Steeds, de hele tijd — gelijktijdig / eveneens / continu
4. Een doel hebben — groeien / gericht / continu
5. Indelen — sorteren / ontbreken / verschillen

Oefening 5

Opdracht met zinnen. Kies uit de twee zinnen welke zin klopt.

1. A. Ik vind wiskunde vervelend; je moet continu sommen maken.
   B. Ik vind wiskunde vervelend; je moet grofweg sommen maken.
2. A. Deze brief is aan Melanie beoordeeld.
   B. Deze brief is aan Melanie gericht.
3. A. In die winkel kun je kiezen uit een grote sortering snoep.
   B. In die winkel kun je kiezen uit een grote classificatie snoep.
4. A. Ik geef zaterdag een feestje. Een grote taart mag dan niet ontbreken!
5. B. Ik geef zaterdag een feestje. Een grote taart mag dan niet beperken!
6. A. De docenten zouden deze week alle werkstukken van de leerlingen beoordelen.
   B. De docenten zouden deze week alle werkstukken van de leerlingen demonstreren.

Oefening 6

Opdracht met zinnen. Kies welke van de drie opties in de zin past.

1. Bjelke wordt snel boos en komt daardoor vaak in *analyse* / *balans* / *conflict* met andere kinderen.
2. Osama en Nordin zijn tweelingbroers, maar toch zijn ze erg *verschillend* / *anoniem* / *beperkend* van karakter.
3. Tijdens biologie leerden de leerlingen planten en dieren te *communiceren* / *classificeren* / *ontwikkelen*.
4. Yfke werkt altijd heel *precies* / *continu* / *vergelijkbaar ;* zij maakt bijna nooit fouten.
5. Tijdens het schoolreisje *behandelden* / *verschilden* / *ontbraken* drie leerlingen; zij waren helaas ziek die dag.

Oefening 7

Opdracht met zinnen. Maak zelf een zin met de woorden die worden gegeven. Vervoeg de woorden als dat nodig is.

1. Maak zelf een zin met het woord *verschillend*
2. Maak zelf één zin met de woorden *continu* en *conflict*
3. Bij welk schoolvak moet je er precies kunnen werken en waarom? Gebruik in je antwoord het woord *precies*.

Oefeningen 11

Woorden

1. Nauwkeurig/nauwkeurigheid
2. Organisatie/organiseren
3. Reden/redenering/redeneren
4. Categorie/categoriseren
5. Chronisch
6. Uniek
7. Overleggen/overleg
8. Betekenen/betekenis
9. Complex
10. Concentreren

LES 11

Oefening 1

Doorloop de woorden samen met je leerkracht of klasgenoten aan de hand van de 4 uitjes:

- Uitleggen
- Uitbeelden
- Uitspreken
- Uitbreiden

Gebruik onderstaande afbeeldingen en zinnen als hulpmiddel.

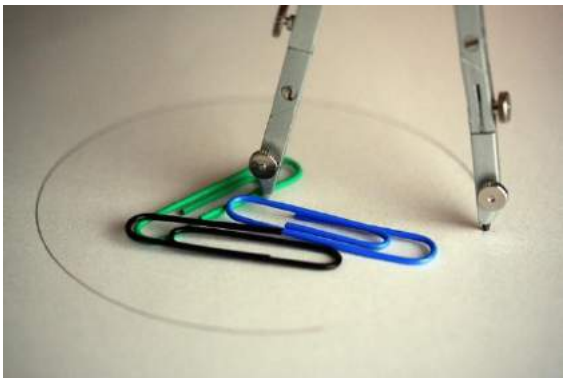
Davey probeerde heel **nauwkeurig** cirkels te tekenen.

Ik houd mijn agenda altijd perfect bij; ik ben erg goed in **organiseren.**

Wat is de **reden** dat Rachel is gestopt met dansles?

Ik heb de pionnen in verschillende **categorieën** ingedeeld: blauw, wit, zwart, geel en rood.

Tony had het enorm druk op zijn werk. Hij komt **chronisch** tijd tekort om alles te doen.

Ieder mens heeft andere vingerafdrukken. Jouw vingerafdruk is dus **uniek**.

De studenten wilden eerst samen **overleggen** hoe ze het probleem zouden aanpakken.

Als je niet weet wat een woord **betekent**, kun je het opzoeken in een woordenboek.

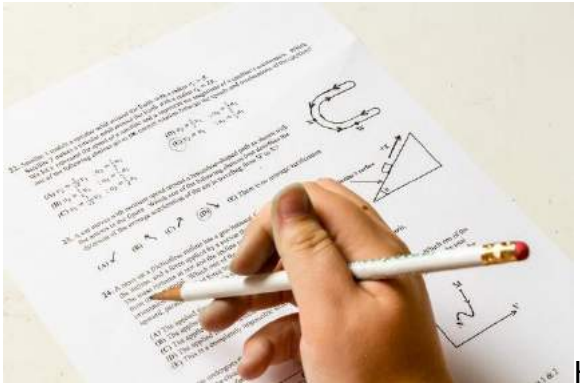
Het probleem was zo **complex** dat ik maar geen oplossing kon bedenken.

Levi probeerde zich op zijn huiswerk te **concentreren**

Ken je de woorden uit de vorige les nog? Dan heb je misschien al gezien dat enkele woorden uit deze les **synoniem** zijn aan woorden uit de vorige les:

Categoriseren & classificeren = indelen in een categorie/groep

Nauwkeurig & precies = heel zorgvuldig/netjes werken

Continu & chronisch = steeds, de hele tijd

Oefening 2

Opdracht met synoniemen. Vul het woord met de ontbrekende letters aan zodat er een woord uitkomt dat ongeveer hetzelfde betekent als de gegeven definitie. Type he hele woord in het vlak.

1.	precies	nau….rig	nauwkeurig
2.	ingewikkeld	….lex	complex
3.	focus / aandacht hebben	co….treren	concentreren
4.	classificeren	c…..riseren	categoriseren
5.	gedachtegang	re..ne.i.g	redenering

Oefening 3

Opdracht met synoniemen. Match het woord uit de linker kolom aan het woord dat ongeveer hetzelfde betekent uit de rechter kolom. Vul de juiste letter in achter het woord. Kies uit de woorden hiernaast.

1.	bespreken	a.	uniek
2.	enig (niet zoals de rest)	b.	organiseren
3.	aandacht	c.	overleggen
4.	steeds, altijd	d.	chronisch
5.	regelen	e.	concentratie

1c, 2a, 3e, 4d, 5b

Oefening 4

Opdracht met definities. Match het woord uit de linker kolom aan de juiste definitie van dat woord uit de rechter kolom. Vul de juiste letter in de middelste kolom in.

1. betekenis
2. overleg
3. nauwkeurigheid
4. organisatie
5. complex

a. wat bedoeld wordt
b. hoe precies iets is
c. hoe iets geregeld is
d. Bespreking
e. Ingewikkeld, moeilijk

1a, 2d, 3b, 4c, 5e

Oefening 5

Opdracht met zinnen. Welk woord past het beste in de zin? Kiest steeds uit drie opties.

1. Het examen duurde wel 3 uur en Femke vond het moeilijk om zich zo lang te *concentreren / redeneren / organiseren.*
2. Ik vind die muziek zo bijzonder, het past in geen enkele *sortering* / *categorie* / *component*. Het lijkt een beetje op klassieke muziek maar ook op hiphop.
3. Als je vrij wilt van school voor een bruiloft, moet je dat eerst even *overleggen* / *adviseren* / *betekenen* met school.
4. Katrien wilde een konijnenhok bouwen en ging heel *complex* / *uniek* / *nauwkeurig* te werk; het mocht geen scheef en rommelig hok worden.
5. Op onze school is alles goed *geconcentreerd* / *georganiseerd* / *beoordeeld*; het rooster klopt bijvoorbeeld altijd.

Oefening 6

Opdracht met zinnen. Welk woord past het beste in de zin? Kies uit de gegeven opties en verander het woord als dat nodig is.

Redeneren, chronisch, uniek, betekenen, overleg

1. Leon is erg verdrietig. De dokters hebben hem gisteren verteld dat hij een … ziekte heeft. chronische
2. Ze zegt dat ze gestopt is omdat ze dansles niet meer leuk vond. Dat vind ik een logische … . redenering
3. Misschien moeten we vaker … over hoe we leerlingen meer uitdaging kunnen bieden. overleggen
4. Wat een prachtige jas heeft Anne aan! Ze heeft hem zelf gemaakt dus hij is …. uniek.
5. Kun jij me de … van dat woord uitleggen? betekenis

Oefening 7

Opdracht met zinnen. Maak zelf een zin met de twee woorden die worden gegeven. Vervoeg de woorden als dat nodig is.

1. Waarop kun jij je goed concentreren? Maak een zin met het woord *concentreren.*
2. Ben jij iemand die nauwkeurig kan werken? Gebruik in je antwoord het woord *nauwkeurig* en leg je antwoord uit.
3. Welk probleem vind jij complex? Gebruik in je antwoord het woord *complex* en leg je antwoord uit.
4. Maak zelf nog een zin met het woord *redenering*.

Oefeningen 12

Woorden

1. Maximum/maximaal
2. Mogelijk/mogelijkheid
3. Opsommen/opsomming
4. Ruim
5. Ruimte
6. Splitsen
7. Toelichten/toelichting
8. Uniform
9. Verbinden/verbinding
10. Verhogen/verhoging
11. Waarde/waarderen/waardering

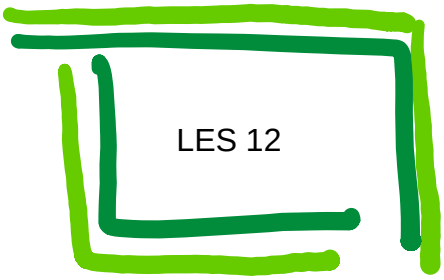

Oefening 1

Doorloop de woorden samen met je leerkracht of klasgenoten aan de hand van de 4 uitjes:

- Uitleggen
- Uitbeelden
- Uitspreken
- Uitbreiden

Gebruik onderstaande afbeeldingen en zinnen als hulpmiddel.

Op deze weg mag een auto **maximaal** 50 kilometer per uur rijden. Dit is dus de **maximum** snelheid.

Het is op deze parkeerplaats **mogelijk** om een elektrische auto op te laden.

Ingrediënten

- 100 gr volkoren bloem (spelt)
- 100 gr wortel
- 1 banaan
- 1 ei
- 5 dadels
- 50 ml halfvolle melk
- 20 walnoten + een paar ter garnering
- 1 theelepel kaneel
- 1 theelepel speculaaskruiden
- 1 theelepel vanille
- 1 theelepel bakpoeder
- Snuf zout

Kun jij alle ingrediënten voor een taart **opsommen**?

Vincent weet alles over de **ruimte**, vooral sterren en planeten vindt hij interessant.

Er was niemand in de ijshal en daardoor had ik lekker veel **ruimte** op te schaatsen.

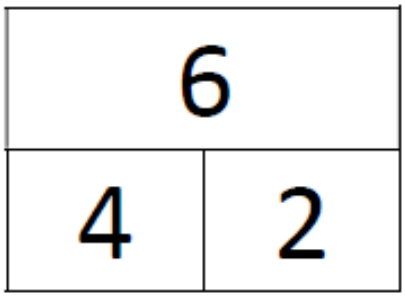

Het getal 6 kun je **splitsen**; bijvoorbeeld in 2 en 4

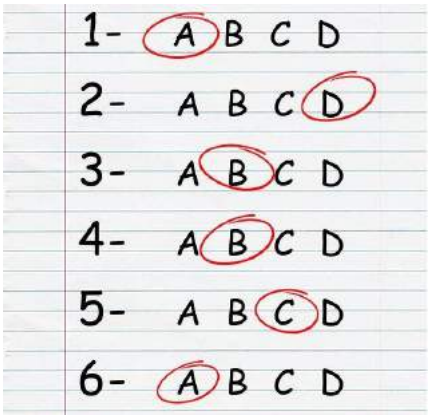

Chelsea begreep niet waarom het antwoord B had moeten zijn en vroeg aan haar docent of hij dat wilde **toelichten**.

Om herkenbaar te zijn, dragen alle bewakers een **uniform**: ze zijn dus allemaal hetzelfde gekleed.

De prijs van deze schoenen is **uniform**: je betaalt er in iedere winkel hetzelfde voor.

Je kunt puzzelstukje makkelijk met elkaar **verbinden**.

Mijn ouders **verhogen** mijn zakgeld ieder jaar.

Als je ergens je best op hebt gedaan is het heel fijn om **waardering** te krijgen. Zo weet je dat anderen jouw werk **waarderen**.

Oefening 2

Opdracht met synoniemen. Kies welke van de drie opties ongeveer hetzelfde betekent als het andere woord.

1. vrij, uitgestrekt	ruim / maximum / verhoging
2. hetzelfde	verbinding / uniform / chronisch
3. uitleggen	waarderen / toelichten / verbinden
4. lijst, reeks	opsomming / complex / maximum
5. bovengrens, het hoogste	waardering / continu / maximum

Oefening 3

Opdracht met definities. Vul het woord met de ontbrekende letters aan zodat er een woord uitkomt dat ongeveer hetzelfde betekent als de omschrijving. Type in de tabel het hele woord.

1. Een kamer of kantoor / het heelal	….te	ruimte
2. Delen of uit elkaar halen	spl…..	splitsen
3. Meer van maken, hoger maken	ver…en	verhogen
4. Wat je belangrijk vindt / hoeveel geld je iets waard vindt	….de	waarde
5. Contact, koppeling / samen	ver….ing	verbinding

Oefening 4

Opdracht met zinnen. Welk woord past het beste in de zin? Kiest steeds uit drie opties.

1. De leerlingen mochten *maximaal* / *prima* / *gericht* 3 uur over het doen
2. Alle danser hadden een zwart t-shirt en een rode broek aan tijdens het optreden. Zo zag iedereen er *maximaal* / *complex* / *uniform* uit.
3. Als je vrij wilt van school voor een bruiloft, moet je dat *ruim* / *anoniem* / *grofweg* van tevoren vragen.
4. Ik snap jouw beslissing om te gaan verhuizen niet. Kun je dat misschien *organiseren* / *opsommen* / *toelichten*?
5. Ik werk altijd hard, maar mijn docent geeft mij nooit een compliment. Ik weet daarom niet of zij mijn harde werken wel *toelicht* / *waardeert* / *verbindt*.

Oefening 5

Opdracht met zinnen. Welk woord past het beste in de zin? Kies uit de gegeven opties.

Toelichten, toelichting, opsommen, opsomming, mogelijk, mogelijkheid, ruim, ruimte, verhogen, verhoging

1. Klas 3 gaat op excursie. Voor vertrek moeten de leraren de namen van alle leerlingen opsommen zodat ze zeker weten dat iedereen er is.
2. Je hebt de vraag wel goed beantwoord, maar je bent vergeten een toelichting te geven.
3. Jordy en Amin zocht een rustige ruimte op school om aan hun werkstuk te werken.
4. De zangeres stond op een verhoging voor het publiek zodat iedereen haar goed kon zien.
5. Ik vind de leerlingen in mijn groep niet aardig. Is het mogelijk om van groep te wisselen?

Oefening 6

Opdracht met zinnen. Maak zelf een zin met de twee woorden die worden gegeven. Vervoeg de woorden als dat nodig is.

1. Maak zelf een zin met het woorden *splitsen*.
2. Maak zelf twee zinnen met het woord *ruimte*. Zorg dat in beide zinnen het woord een andere betekenis krijgt.
3. Voor wie heb jij veel *waardering*? Leg kort uit en gebruik in je antwoord het woord *waardering* (of *waarderen*).

Oefening 7

Tussentijdse puzzel. Download de onderstaande woordpuzzel hiernaast. Print de puzzel en maak de opdracht. Als je de puzzel hebt ingevuld, maak je een foto van het resultaat en upload je deze foto weer hiernaast. Lever vervolgens de puzzel in via de inleverknop onderaan.

S	B	E	D	R	A	A	W	W	T
P	M	A	X	I	M	A	A	L	Z
L	X	Y	Z	R	R	T	R	Z	F
I	B	L	P	Q	O	R	N	Y	H
T	K	U	K	H	F	B	K	K	R
S	X	M	U	M	I	X	A	M	U
E	M	T	K	I	N	S	I	O	I
N	S	W	Q	M	U	N	G	B	M
K	J	I	L	E	G	O	M	S	T
R	U	I	M	M	M	U	V	X	E

ruim uniform maximaal maximum

waarde ruimte splitsen mogelijk